

BROLIJOS REKOLEKCIJOS, RIMINI , 2004m. BALANDŽIO 23 - 25
PENKTADIENIO VAKARAS, 2004m. BALANDŽIO 23d.

IŽANGA - DON PINO

“Manyje esantis liūdesys, meilė, kurios nėra, turi tūkstančius metų”. Š. Paulius laiške korintiečiams sako: „Pasaulio liūdesys kuria mirtį; liūdesys kaip ribų ir nuodėmės kalėjimas, liūdesys kaip nuvilto išpuikimo išdava.“ Šį vakarą mano liūdesys yra laukimas, yra prašymas, yra šauksmas.

Pradedant šį susitikimą, šį susitikimą, kurį kiekvienas iš mūsų nori pasidalinti kartu su kitu, kartu su draugu, mūsų liūdesys tampa prašymu, tampa šauksmu Kristaus, Jo Dvasios, kad suteiktų mūsų silpnam “aš” sąmoningumo ir laisvės, kad iš naujo pažadintų mūsų pavargusį žmogiškumą, kad vėl atvertų beribį mūsų troškimo horizontą, kad padarytų mus gyvybingai sąmoningesniais - padėkoje to, kuris užplūsta mūsų gyvenimą - dėl atsakomybės, kurią turime, turi ši draugija, ši istorija, pasaulio istorijoje.

Atsistokime ir giedokime, nešaukdami, šaukdami širdimi, o ne balsu, “Discendi Santo Spirito” (Nusileisk Šventoji Dvasia).

DISCENDI SANTO SPIRITO

Visų pirma noriu pasakyti “Sveiki atvykę” kiekvienam iš jūsų ir, kartu su jumis, visiems draugams, kurie satelito pagalba yra su mumis 22-ose Europos šalyse, kai kurie naujai, kaip, pavyzdžiui, Albanija, ir po to visiems kitiems, kurie, skirtingu metu, artimiausiais mėnesiais, savaitėmis išgyvens šį susitikimą visuose žemynuose nuo Lotynų Amerikos iki Azijos, iki Okeanijos, viso 34-ios šalys. Sakau tai, kad kiekvienas iš mūsų suvoktų - dėl duotos mums laisvės, dėl mums šioje istorijoje duoto sąmoningumo - , kad mūsų “aš” prasmė, mūsų patirties apimtys turi pasaulio ribas. Noriu jums perskaityti telegramą, atsiųstą jo Šventenybės Jono Pauliaus II don Giussani: *Comunione e Liberazione Dvasinių rekolekčių, kurių tema „Žmogaus likimas”, proga, esu laimingas perduodamas gausiai susirinkusiems nuoširdų, gero linkintį sveikinimą ir užtikrindamas savo dvasinį artumą, bei linkėdamas, kad naudingas susitikimas prisidėtų prie to, jog geriau pažintumėte kiekvieno žmogaus priklausymą Dievui, jog skatintų kiekvieno ištikimybę Kristui, žmogaus atpirkėjui, dosniai įsipareigojant naujos evangelizacijos veikloje, karštai meldžiu gausaus dangaus malonių pasireiškimo ir siunčiu Jums, Brolijos atsakingiesiems ir visiems susirinkusiems, ypatingą apaštališkąjį palaiminimą.*

“Kokia naudą gaus žmogus jei laimės visą pasaulį ir po to neteks pats savęs? Arba ką žmogus galės duoti vietoj savęs?”. Šį klausimą, šį klausimą, kuris užgniaužia kvapą, Kristus užduoda man ir kiekvienam iš mūsų. “Ką gali duoti vietoj savęs? Kam reikia laimėti visą pasaulį, jei po to netenki savęs paties?”. Nėra stipresnio klausimo, kuris būtų labiau nukreiptas į pačią mūsų gyvenimo, mūsų buvimo gilumą, nėra stipresnės aistros gyvenimui už tą, kuri išreikšta šiuo klausimu. Būtent šis klausimas įveda mus į šių mūsų rekolekcijų temą: “Žmogaus likimas”. Koks didis žodis, koks širdies virpuly, koks paslapties intensyvumas slepiasi šiame žodyje “likimas”! Bet kaip lengvai šių dienų sumaištyje, aplinkybių spaudime, mūsų dienų neapibrėžtume ar dėl mūsų paviršutiniškumo šis žodis, kai į jį atkreipiamas dėmesys, įgauna kažką fatališko, pasiduodančio ar net mechaniško.

Negaliu išstarti “likimas” nejausdamas širdies daužymosi, reikalavimo mano sąmoningumui, mano laisvės daužymosi. Ką reiškia sakyti mano likimas ir tavo likimas? Kaip tik ši tema bus plėtojama, į kurią būsime įvesti, kuriai rytoj būsime pašaukti ir provokuojami Julian Carron.

Kas yra tavo gyvenimas? Kas tai yra linksmų ir liūdnų aplinkybių spūstis? Šiandienos popietę, sulaukiau vienos draugės skambučio, kuri pasakė: “Būtent šiandien gimė taip laukiamas pirmagimis” ir tuoj pat kito skambučio: “Negaliu atvykti į Rekolekcijas, nes mano liga progresuoja”, bet abi, nors ir labai skirtingomis aplinkybėmis, man pasakė: “Dovanojame šį džiaugsmą, dovanoju šį skausmą kiekvieno žmogaus, visų iš mano Brolijos grupės, visų, kurių nepažįstų ir, kurie yra maniškiai, keliui”. Koks didis yra gyvenimas! Koks didis yra gyvenimas užkluptas begimstantis, bepražįstantis iš Paslapties! Ir vis dėlto, draugai mano, kiek to savaime suprantamo, kiek įpratimo arba kaip pasiduodama šių laikų sumaiščiai, tokių sunkių ir žiaurių laikų, pilnų baimės, pilnų netikrumo, pilnų tų nihilistiškų liaupsių, kurios tampa mirties troškimu, kaip tai galėjome patirti po nesėkmingų tragiškų Madrido įvykių tame siaubingame teroristų Spaudos Pranešime: “Mes mylime mirtį labiau nei jūs mylite gyvenimą”.

Į galvą ateina Teilhard'o de Chardin'o žodžiai: “Didžiausias pavojus, kokio gali bijoti šių laikų žmonija, nėra katastrofa, užklumpanti iš išorinio pasaulio, žvaigždžių katastrofa, nėra nei badas, nei maras [galėtume pridėti: nėra aklas ir gyvuliškas terorizmo smurtas]; tai yra dvasinė negalia, pati baisiausia, nes iš visų rykščių tiesiogiai labiausiai susijusi su tuo, kas žmogiška: tai - *gyvenimo skonio praradimas*”.

Kaip neprarandamas gyvenimo skonis? Kai gyvenimas turi aiškias ištakas ir aiškų tikslą, kai gyvenimas yra tikras nužymėtas kelias link jo išsipildymo. Tai deginantis pastebėjimas, kurį randame Leopardi laiške savo draugui: “Jei laimė neegzistuoja, tai kas tada yra gyvenimas?”. Mes priimame gyvenimą, nes siekiame laimės, mes ne iškenčiame gyvenimą, mes ne

pakeliame gyvenimą, mes nesivelkame gyvenime; mes, tokie kokie esame, taip kaip galime, priimame gyvenimą, nes siekiame laimės. Bet tam, kad siektum, reikia sąmoningumo, reikia kažkieno įėjimo į gyvenimą, kad primintų, jog gyvenimas - tai laimės siekimas, gėrio siekimas, siekimas išsipildymo. Ką domina mano likimas? Tai klausimas, kurį prieš kelias dienas mums uždavė Julian Carron. Ką domina tavo likimas? Kiek žmonių pažįsti savo gyvenime? Iš jų, kiek nešioja širdyje tavo likimą? Tiek ryšių, tiek interesų, bet kiek ateina pasidalinti rūpesčiu, dėmesiu, meile tavo likimui? Daugeliui mūsų, ir beveik visiems žmonėms, tikras yra, viename iš Kafkos *Dienoraščių* rastas pastebėjimas: “Koks mažas aš bebūčiau, čia nėra nei vieno, kuris visiškai galėtų mane suprasti. O! Turėti kažką, kuris turėtų šį supratimą (nežinau, moterį): reikėtų pasakyti būti palaikomam iš visų pusių, turėti Dievą”. Jei esame čia, kodėl esame čia? Kodėl laisvai priėmėme pasiaukojimą dėl kelionės, pasiaukojimą dėl persikėlimo, dėl šių dienų įsikūrimo? Kodėl? Dėl susirinkimo? Dėl organizacijos susitikimo? Kodėl čia atvykome? Esame čia, nes kiekvienas iš mūsų gali pasakyti (ir jei to nepasakytume būtų mažiau mūsų žmogiškumo, būtų mažesnė meilė sau patiems), nes kiekvienas iš mūsų čia esantis matėm, išgyveno patirtį, kad yra kažkas mane suprantantis, kad yra kažkas, kuris žiūri į mano gyvenimą su didesniu švelnumu nei motina žiūri į savo vaiką.

Šį klausimą Kristus mums užduoda šioje istorijoje, šiame kelyje. Tuoj pat tai pasakykime, draugai: didysis likimo klausimas sutampa su ištikimybės ir su šio kelio tikrumo klausimu; ne “koku nors” keliu, bet Keliu, taip kaip tai mums dar kartą primena don Giussani laiškas Popiežiui bei Popiežiaus atsakymas don Gius, vakar publikuoti “Osservatore Romano”.

Esame kartu, susiejome, kad padėtume vienas kitam kelyje į likimą, o pirmasis būdas vienas kitam padėti, pirmas būdas pasiduoti stipraus ryšio, draugystės, kurios negali pažeisti laikas, švelnumui, yra sąmoningumas iš ko sudarytas mūsų gyvenimas, iš sudaryta mūsų draugija pavadinta laiške “sakramentine dalimi priklausydama Bažnyčiai”. Vienybė, kuri sutampa, kuri turi formą, kuri turi veidą, kuri turi to žmogaus balsą, kuri turi autoritetą šio žmogaus, kuris dabar mūsų gyvenime, šaukia: “Kokią naudą gauni jei laimi viską ir paskui netenki savęs? Ką gali duoti vietoj savęs?”. Būtent dėl to nuspėjamo ir dar kartą patiriamo švelnumo galime priimti šį gyvenimo kelią: sunkų, varginantį ir žavintį kaip nuotykis. Tai šių dienų darbas. Darbas visų pirma kaip klausimas, kaip dėmesys pasiūlymo tiesai, pasiūlymo, kuris mus pasiekia, pasiekia, kad mus pakeistų, pasiekia, kad pažadintų mus iš miego, iš įpročių, iš banalumo, iš jau žinomo.

Šis klausimas turi savyje labai materialią dalį; suprantate, kad išraiškos pasirinkimas, net ir šio susitikimo forma, kas yra mūsų vienybė, gili mūsų vienybės paslaptis, šio kelio išganymo

vertė, tai ilgo važiavimo autobusu, ilgo ėjimo pėsčiomis reikalaujantis pasiaukojimas, pasiaukojimas reikalaujantis drausmės, paklusnumo. Visa tai negali būti organizacinis rezultatas, nors ir galimas; tai tavo veiksmas, tai kiekvieno iš mūsų „aš“ veiksmas priešais šitą žmogų, prieš šią Esatį. Nėra patirties, nėra rekolekcijų be „aš“, nes patirtis yra darbas, o darbas apima sąmonę ir laisvę, tai yra mano veikiantį „aš“. Be to viskas būtų formalu ir galiausiai nenaudinga. O šio žmogaus sąmoningumo prieš Viešpatį, prieš Tą, kuris man užduoda šį klausimą su didesniu švelnumu nei mano motina, viršūnė yra tylą. Tai, draugai mano, yra didelis iššūkis. Nes Rekolekcijas veda ne tik tas, kuris kalba, bet ir tylą kaip klausimas ir kiekvieno mūsų prašymas. Didžiosios savaitės susitikimų didingumas (tūkstančiai žmonių visame pasaulyje, su ta tylą, su kuria ją išgyveno, šaukė pasauliui, kad Kristus yra tikras ir Kristus yra gyvas) atsispindi šių dienų momentuose ir valandose.

Tai nėra neįmanoma, ir negali būti, kad mūsų silpnumas ir mūsų instinktyvumas diktuoja mums sąlygas. Tai, ką norime pasakyti vienas kitam, pasakysime; šiais momentais, šiomis dienomis, per šią pusantros dienos meilę kiekvienam iš mūsų, aistra kito likimui yra visų pirma pagalba būti tyloje prieš Kristų. Ir jei, ypač sunkiaisiais momentais, važiuojant autobusu (galvoju apie tuos, kurie keliauja, pavyzdžiui), atsitinka taip, kad akimirka pasiduodame, vėl iš naujo atsistokite. Tai, kad esame Brolija matosi iš to sąmoningumo ir iš šios įsitempusios laisvės, maldaujančios šios Esaties, maldaujančios likimo, kuris mūs pasitinka. Su šiuo prašymu pasiruoškime Šv. Mišioms, kurias švęs Monsinjoras Vecerrica.

ŠEŠTADIENIO RYTAS, 2004m. BALANDŽIO 24D.

DON PINO: Netgi Velykų laiku, pradėkime dieną sukalbėdami Viešpaties Angelą. Tai atmintis to momento, kuriame žodis „likimas“ buvo išplėstas iš neišvengiamo paslaptingo, ir kuriame jis būtų likęs jei jo prasmė, jei jo talpumas liktų tik žmogaus valioje. Angelo pasveikinime (žinioje) likimas sutampa su keliu dabar, o kelias yra esanti Paslaptis, Jėzus.

VIEŠPATIES ANGELAS

DON PINO: Norėjau pasveikinti, tarp pirmą kartą prisijungusių draugų, draugus iš Kroatijos, kurie yra kartu su slovėnais Čeljė, ir taipogi pranešti jums, kad don Gius ir mum atsiuntė telegramas Monsinjoras Vincenzo Ruffino (išrinktas Trikariko vyskupas, Matera), Monsinjoras Filippo Santoro (Rio de Ženeiro vyskupas augziljaras), Monsinjoras Javier

Martinez (Granados arkivyskupas), Kardinolas Christopf Schönborn (Vienos arkivyskupas) ir Venecijos Patriarchas, kardinolas Angelo Scola.

Skaitau... nes jei skaitysime visas telegramas nebedarysime paskaitos... perskaitysiu Kardinolo Scola laišką:

“Brangus, don Giussani, atgimusio Nukryžiuotojo įvykis nuolat mus traukia į save. Paprastas ir gilus dvasinių Rekolekcijų susitikimas, įkūnydamas Sakramentą, kiekvienais metais vis labiau pagilina visų, prisijungusių prie Comunione e Liberazione gyvenimo įvairių profesijų žmonių, likimą. Koks būtų tas likimas be vedamos draugijos mylinčios globos, kur laisvė gali būti išlaikoma, palaikoma ir pataisoma? Iš to išeina, kad Comunione e Liberazione, kaip priminė Šventas Tėvas Laiške penkiasdešimtųjų įkūrimo metinių proga, yra džiaugsmingo pripažinimo ir apsisprendusio atsakingumo išmintis? Judėjimo dėka daugelio tų, kurie, laimei (ačiū, Dievui), dalyvauja Šventosios Dvasios Tau suteiktoje charizmoje, akyse pati Bažnyčia, kuri savo esme yra graži pasaulio išraiška, tapo patrauklesnė (įtikinamesnė). Dėkingas Viešpatyje, tau ir visiems siunčiu mano nuoširdų pasveikinimą ir mano palaiminimą.”

PIRMA PASKAITA - DON JULIAN CARRON

“Žmogaus likimas”. Kas tai yra likimas? Pabandykite įsivaizduoti tėvų žvilgsnį į ką tik gimusį vaikelį ir tuoj pat suprasite kokį virpulį, kokį susijaudinimą jie jaučia tai būtybei/ esačiai, to, taip mylimo kūrinio, likimui. Gal būt jie patys, tėvai, nesidomi savo likimu, jie netgi gali būti abejingi savo likimui, bet negali nesirūpinti savo vaiko likimu. Būtent ta virpulio patirtis prieš likimą mums pasako daugiau, išmoko daugiau apie likimą nei daugelis apibrėžimų, nes arba žodį “likimas” pripažįsti, nes jis visiškai tave apima, arba esi priverstas jį tarti tarsi kažką, kas tave gniuždo, kas yra nesuprantama.

Dėl to, nereikia pirmiausia ieškoti apibrėžimo apie likimą, bet reikia žiūrėti į tą patirtį, kurioje tu, aš, pajautėme tą likimo virpulį mumyse, tą mūsų žmogiškos prigimties susijaudinimą, ir taip tuoj pat suprasime - kaip tai daro tėvai; nes nėra nieko iš ko žmogus gali išsivaduoti, išskyrus iš akivaizdybės, kad yra paskirtas; negali iš to išsivaduoti, esi skirtas gyvenimui, skirtas pereiti visas gyvenimo situacijas. Ir kuo labiau žmogus jaučia tą didį dalyką, kuriam yra skirtas, tuo labiau - kaip ir tėvai - jaučia savo neatitikimą: “Kas bus iš šio vaikelio? Kas kada nors jam galės suteikti tą pilnatvę, kuri nuo pat pirmos akimirkos virpa jo širdyje?” Nes likimas nėra niekas kita kaip galutinė realybės prasmė, tai, dėl ko verta, kad realybė būtų, tai, dėl ko verta, kad gimtų tas vaikelis. Kai žmogus atranda prasmę, dėl kurios verta gimti, jis prisišlieja prie savo likimo, nes mylėti likimą reiškia iš tikrųjų mylėti patį save.

Būtent tai mums leidžia jausti švelnumą sau patiems: iš tiesų mylėti save sutampa su meile savo likimui, meile tam, dėl ko verta gimti, verta gyventi. Dėl to likimas nėra kažkas keisto, apie ką tik retkarčiais gyvenime pagalvojame, bet jis yra tas neatidėliotinas dalykas, kurį turime savyje, kurį turi ką tik gimęs vaikelis, tai būtinumas atrasti tai, dėl ko verta, kad tai būtų. Nes, kaip sako don Giussani “*Visatos sąvimonėje*”, realybė išskildama patirtyje, jaudina žmogaus sąmonę, nes neišvengiamai kviečia ją kažkam, kam yra skirta, kam yra skirtas žmogus. Žmogus gali suvokti, gali suvokti realybę, gali pažinti realybę tik tiek, kiek ji provokuoja jo likimą. Kaip ir tėvai, būtent kaip tėvai, negali žiūrėti į vaiką negalvodami apie jo likimą.

Patirtyje pažinta realybė kviečia tave kažkam, prie ko esi prisirišęs, kam esi skirtas iš prigimties. Netiesa, kad be šio *affectus (prisirišimo)*, be šio sukrėtimo įmanoma pažinti realybę, dar neįmanoma pažinti; tai kaip vaizdas, kuris lieka neįsispaudęs foto juostelėje arba kaip vaizdas atsispindintis mirusiojo akyse, šaltas ir bejausmis. Tuo tarpu, realybė atsispindinti gyvojo akyse kuria susijaudinimą, meilę. Pažinimas yra toks tik tada, kai eina per meilę, per akivaizdumą, kuris mus jaudina. Du pagrindiniai dalykai, kaip sakė don Gius-: be akivaizdybės mes nebūtume susijaudinę, be susijaudinimo nebūtų akivaizdybės. Patirtyje išskylanti realybė skubina tave, kviečia tave, tave provokuoja savo likimui. Kaip tai liudija du jauni vaikinai vokiečiai, kurie 1962 m. (jie dabar vėl susitiko), žymiems to meto Vokietijos intelektualams ir menininkams parašė laišką, kuriame uždavė tokį klausimą: “Jūs, sakė tame laiške, sutinkate gatvėje vieną žmogų ir įžvelgiate jo akyse didžiulį ir kankinantį klausimą. Ar sustotumėte, kad duotumėte jam atsakymą, net jei ir turėtumėte mažai laiko? Tvirtai tikiu, kad taip, kadangi esate žmogus galintis perteikti savo mintis kitiems. Aš esu tas žmogus, kurį sutinkate gatvėje, esu jaunas ir mano klausimas gyvena kiekviename mano žingsnyje: ar jūs manote, kad gyvenimas turi prasmę ir, jei taip, tai kokią? Žinau, kad pasistengsite man atsakyti.

Tiesa man vis dar atrodo nepasiekiamą, bet ji yra gėris, todėl jos ieškosiu. Norite šiek tiek man padėti? Gal būt per daug iš jūsų reikalauju ir esu per daug reiklus maldaudamas duoti man trumpą atsakymą, bet labai nuliūsiu, jei Jūs mane pamiršite”.

Nevarginsiu jūsų atsakymais, kurie yra baisesni vienas už kitą: nuo “tai beprasmiška” iki “nežinau”, bet šie jaunuoliai negali nepripažinti, kad jų klausimas gyvename kiekviename jų žingsnyje.

Gal būt niekas geriau už Leopardį nesugebėjo išreikšti to susijaudinimo, to *affectus*, to sukrėtimo, apie kurį kalbėjo Giussani.

“Tai begalinė paslaptis gyvybės. [...] Žmogau, jei tu - vien dulkės ir šešėliai, jei menkas, silpnadvasis - Iš kur tos svajos drąsios?” Šis žmogaus jausmas, šis virpulys pasak Leopardi yra viena aukščiausių žmogiškumo išraiškų, mums tai primena kitas eilėraštis: “Saldžiausioji, galinga, mano proto gelmių valdove, baisi, bet brangi dangaus dovana; neapleidžianti manęs niūriomis dienomis, mintie, kuri pas mane taip dažnai sugrįžti” [“Mintie, kuri taip dažnai sugrįžti”, kaip ir kiekviename iš mūsų. Žmogus turėtų nusikirsti galvą, išplėsti širdį, savęs suvokimą, kad šito išvengtų.]

“Apie slėpiną tavo prigimtį kas nešneka? Kas jos galios nėra pajutęs? Troškimas nuolat verčia žmones jausti, ir tam, kuris protauja, tai atrodo naujovė”.

Kaip mes, jei buvome atidūs, susijaudiname šį rytą dainuodami “Prieš patekant aušrai, budime laukdami. Tyli kūrinija, ir tyloje gieda Paslaptis. Mūsų žvilgsnis ieško veido naktį, iš širdies į Dievą pakyla tyriausias troškimas.” Dėl to likimo neišmatuojamumo, kurį kiekvienas jaučiame virpant savyje, akivaizdoje, galime tik klausti kartu su Mocartu: “Gere curam mei finis”, paimk į Savo rankas mano likimą. Šis neatidėliotinumasis tampa klausimu, nes tai vienintelė teisinga pozicija prieš šį neišmatuojamumą. Kuo labiau yra neatidėliotinas, kuo labiau jį jauti kaip neatidėliotiną dalyką, tuo labiau žmogus suvokia, kad nėra teisingesnės pozicijos kaip prašyti, šaukti: “Pasirūpink mano likimu”. Žmogus negali nesusijaudinti, nes gerai žino, kad jei kitas nepasirūpins jo likimu, jis pats to nepadarys. Kuo sąmoningiau žmogus suvokia, kad nesugeba to sumenkinti, apeiti, nežiūrėti į tai rimtai (mes puikiai žinome, kiek kartų žiūrime į kitą pusę), tuo labiau šis klausimas veržiasi.

Antras punktas: likimo sumenkinimas.

“Kultūra, kurioje gyvename, rašo don Giussani “*Nuo temperamento prie metodo*” -, yra mirtinas mūsų likimo ir mūsų “aš” priešas; (tiesa, kad ši kultūra yra apspręsta (nustatyta) valdžios, pirmas prieštaraujantis tam dalykas yra meilės kupinas pažinimas), ir primeta kitą pažinimo tipą (klaidingą)”.

Ši kultūra daro viską, kad kliudytų meilės kupinam pažinimui. Kitaip sakant, kaip kultūra, kurioje gyvename, sugeba sumenkinti likimą? Kodėl don Gius sako, kad ši kultūra yra mirtinas mūsų likimo priešas, nes kliudo meilės kupinam pažinimui? Nes ši kultūra mus atskiria nuo mūsų patirties tokios, kokią ją išgyvename, taip kaip ją išgyvena tėvai vaiko akivaizdoje, kaip mes ją jaučiame besiveržiant, kaip ją savyje jautė besiveržiant Leopardi.

Ši kultūra yra likimo priešas būtent dėl to: nes nutraukia mūsų ryšį su patirtimi. Kaip sako Maria Zambrano: “Šis paslaptinis ryšys, kuris jungia mūsų gyvenimą su realybe, kažkas tokio prasmingo ir svarbaus, esančio mūsų slapta atrama, yra ištiktas krizės”.

Šis paslaptingas ryšys yra ištiktas krizės. Mes, ispanai, labai gerai matėme tą šauksmą, ispanų tautos šauksmą po pasikėsinių, širdies, skerdynių sužeistos, šauksmą. Pakako tiek mažai laiko, kad žmonės būtų atskirti nuo savo patirties: 48 valandos ir sukrėtimas, patirtas dėl pasikėsinių ir pažadinęs širdies klausimus, buvo sumenkintas.

Nes pirmoji prievarta, baisiausia prievarta, kurią išgyvenome buvo ne pasikėsinimo prievarta, bet ta prievarta, kuri sumenkino patirties pažinimą, šis racionalus sumenkinimas, siekiantis mus atskirti nuo patirties, atskirti dalyką nuo jo paslaptingos prigimties, nuo jo likimo. Nes realybė, kaip matėme, iškildama patirties pažinime, provokuoja likimui, paslaptingai prigimčiai. Ir tai nevyksta atsitiktinai, tai daroma sumenkinant mūsų laisvę ir taip perskiriant pusiau patirties vienybę.

“Visatos savimonėje” don Gius sakė: “*laisvė* puola patirtį ir stengiasi nutraukti ryšį tarp pažinimo ir meilės” (kiek daug mes galime papasakoti apie panašias patirtis). Kartą atsiskyrus nuo patirties, tampa įmanomas bet koks sumenkinimas (kaip mes ir matėme): susijaudinimo prieš savo likimą sumenkinimas iki psichologijos; “aš” skausmo drama, kai iškyla klausimas matant katastrofą sumažintą iki psichologinės problemos, kuri atiduodama į psichologų rankas, (bet šį kartą jiems nepasisėkė, nes taip pat ir psichologai pralaimėjo. Kaip sako Finkielkraut: “Kai nėra suaugusiųjų, esame priversti atsiduoti į ekspertų rankas. Būtent taip nutiko šiuolaikinėje visuomenėje”); arba ideologinis religingumo sumenkinimas. Vittadini rašė: “Antrasis melas kyla iš to, kuris laiko terorizmą religingumo išdava, užmiršdamas, kad tikrasis religingumas yra teisingumo, grožio, tiesos troškimas ir kiekvieno žmogaus orumo patvirtinimas”. Mes tai gerai žinome, religingumas, kaip visi buvome auklėjami, savo prigimtimi atveria Paslapčiai, sutampa su visišku žmogaus atsivėrimu. Bet realybėje tai neišlieka.

“Proto prigimtis, skaitome “*Religiniame jausme*”, yra tokia, kad dėl tos pačios priežasties, dėl kurios protas pradeda veikti, jis nujaučia paslaptį, visa apimančios prasmės nebendramatiškumą savo galimybe pažinti, bet egzistenciškai jis palūžta, neišlaiko pirmapradžio polėkio, nedelsiant krinta žemyn. Todėl, jis sumenkina savo objektą, sutapatindamas jį su kažkuo jam suprantamu ir, vadinasi, esančiu jo patirtyje, nes patirtis yra to, kas jam suprantama, akiratis”. Ši paslaptis, šis religingumo neišmatuojamumas sumenkintas iki detalės. “Šį dalinį dalyką, kuriame protas atpažįsta visa ko paaiškinimą, Biblija vadina stabu. kažkas, kas atrodo esąs Dievas, turi Dievo kaukę, bet nėra jis”. Dėl to, stabmeldystė yra tikro religingumo priešingybė, yra ideologija, ir tikinčiuose žmonėse, vadinamuose “religingais”, ideologija gali paimti viršų, ir mes tai žinome.

“Mes mylime mirtį labiau nei jūs mylite gyvenimą”, stabas, tikro religingumo priešingybė. Kiek sumaišties! Mus nori atskirti nuo tikro religingumo šio ideologizuoto religingumo vardu, kuris neturi nieko bendra su tikru religingumu, ir ši sumaištis vyrauja [gyvena] visur. Tai yra dar baisesnė prievarta, pasibaigianti nihilizmu.

Faktas, kad jie myli mirtį labiau nei mes mylime gyvenimą yra šio nihilizmo ženklas, kuris mus užvaldo, ir tai yra susiję ne tik su jais. Kaip rašo Giovanni Reale: “Europos žmogus serga nihilizmu, bet ne tuo visa apimančiu, kurį tas pats Nyčė norėjo kažkokiu būdu atgauti, bet tas, kuris nepripažįsta nei vienos nepaneigiamos vertybės ir auksine glazūra užmaskuoja priešingas vertybes: naudą, galybę, įvairiausių būdus, po kuriais slepiasi niekis. Toliau jis rašo: “Apčiuopiamas šios nihilizmo ligos simptomas, yra tai, kad daugelis jaunuolių sau nebeužduoda klausimų, kuriuos amžiais laikėme esminiais: apie mūsų ištakas, mūsų likimą, apie gyvenimo prasmę. Neužduoda tokių klausimų net tam, kad į juos atsakytų neigiamai: paprasčiausiai tai jų nebedomina. Vienoje televizijos diskusijoje vienas jų man prisipažino, kad neigė tiesos egzistavimą vien dėl to, kad būtų per daug nepatogu gyventi jei ji egzistuotų. Būtent taip ir pasakė: ‘nepatogu’”. Tai nėra atsitiktinumas: laisvės sprendimas dar kartą atsiskiria nuo patirties dėl labai aiškios priežasties: yra nepatogu, paprasčiausias pasirinkimas. Tai Europos dvasinė “mažakraujystė”, kurią jau dešimtis metų skelbė faBernanos: “Jei manęs klausiate, koks yra šios Europos dvasinės “mažakraujystės” bendras simptomas, tiksliai atsakau: abejingumas tiesai ir melui. Šiandien propaganda rodo tai, ką nori, o žmonės daugiau ar mažiau priima tai, kas jiems yra siūloma.

Žinoma, šis abejingumas slepia daugiau nuovargį ir baimę dėl nesugebėjimo priimti sprendimą, bet sugebėjimas priimti sprendimą negalėtų pasireikšti be tam tikrų vidinių pastangų: kas priima sprendimą, deda pastangas [tas, kuris pasakė, kad yra nepatogu, jis tai puikiai žinojo]. Šiuolaikinis žmogus daugiau nebesistengia, nes neturi daugiau dėl ko stengtis”. Reale dar sakė: “Blogio šaknis, draskanti vakarų žmogų slypi fakte, jog daugiau nebetikime mūsų kultūra”.

Ferrara tai vadino Vakarų nuovargiu. “Jie myli mirtį labiau nei mes mylime gyvenimą. Norime, kad mus paliktų ramybėje, o jie kariauja”. Šis nihilizmas taiką sutapatina su pacifizmu: “taika, sako Finkielkraut, yra ‘nelįskite prie mūsų, palikite mus ramybėje’”. Malraux sakė: “Nėra idealo, kuriam galėtume pasiaukoti, nes pirmiausia mes pažįstame melą, mes, kurie nežinome, kas tai yra tiesa”.

Gyvenimas be idealų, vien tik susitaikėliškumas. “Toks yra gyvenimas, reikia prisitaikyti”: tai senųjų ir naujųjų laikų išmintis; išmintingas yra tas, kuris pasidavęs užsidaro tarp savo prigimties ribų. *Finibus naturae contentus*. Ši išmintis daug kartų įsėlina į mūsų širdį. Kur?

Kur, dažnai ir mummyse, dingsta ta “begalinė paslaptis gyvybės”? Tas “žmogau jei tu - vien dulkės ir šešėliai, jei menkas, silpnadvasis - iš kur tos svajos drąsios?” Kur dingo? Lyg būtume pametę jį pakeliui.

Bet tai iš žmogaus niekada neatims kažko realaus troškimo. Kaip gerai pasakė Adorno: “Tiesa yra neatskiriama nuo įkyrios minties, kad, nepaisant nieko, iš regimybės formų ir simbolių, nepriklausomai nuo bet kokio regimybės pėdsako, gali iškilti realus išganymo vaizdas”. Negalime netrokšti, kad pasirodytų realus išganymo vaizdas.

Trečias ir paskutinis punktas: likimas yra esatis. Jei likimas yra suvokiamas kaip kažkas tolumo, jis tuoj pat tampa matavimo objektu ir sumaištis esme (mes tai gerai matome: sumaištis, kuri šiandien pasireiškia daugeliu būdu, kuri dažnai yra susijusi ir su mumis), nes žmogus pats vienas negali iš tiesų pažinti savo likimo prigimties (Dantė sakė: gali neaiškiai ją numatyti): Šv. Efreimas savęs klausė: “Kas gali į save ir save suprasti?”. Tam, kad nepasiduotume šiai sumaiščiai, likimas turi būti esatimi. Mes tai puikiai žinome, nes tikrąjį virpulį likimo akivaizdoje, tikrąjį likimo virpesį mes pajutome būtent tada, kai likimas buvo esatis mūsų patirtyje: tai ką mes vadiname susitikimu. Kaip tik ta proga, kaip tik tuo momentu patyrėme likimo virpulį mummyse, mūsų esaties susijaudinimą paslapties, kažko esančio, esančio likimo akivaizdoje. Bet ne dėl to, kad mums pateikė likimo apibrėžimą, bet dėl to, kad leido mums išgyventi likimą. Kaip tik susitikimas su kažkuo esančiu mus verčia, kaip niekad anksčiau, pajusti savo likimo virpulį, jaustis labiau pačiais savimi, verčia pastebėti esatį, kuri mus jaudina iki pat širdies gelmių. Niekad anksčiau nepatyrėme taip virpančio mūsų “aš”. Kaip tik susitikimas atskleidžia likimą, susitikimas, kuris gražina žmogaus gyvybingumą, toks kaip Kristaus ir Zachiejaus susitikimas aprašomas don Gius: “Kafarnaumo muitininkui, šis nematytas žmogus buvo netikėta esatis, kuri jam atskleidė naujieną apie jį patį, kaip su niekuo nesulyginamas pažadas. Kristaus žvilgsnis, jo žodis taip palietė Zachiejaus žmogiškumą, kad tarp uždarų jo gyvenimo sienų įsiveržė likimo perspektyva”. Susitikimas, kuris įveda likimo perspektyvą, kitaip tariant jį atskleidžia, ir mums sako - leisdamas tai išgirsti - “Taip, taip, likimas yra, yra esatis, esu čia”. Kodėl esu tikras, kad tas troškimas, kad tas realybės nukreipimas prasmės link, yra, kodėl esu tikras, kad mano likimas yra? Nes yra esatis. Tai yra tikrumas. Krikščionybė atėjo į pasaulį, kad paneigtų šį žmogaus žlugimą, kai žmogus netenka ryšio su Dievu. Ji yra Dievo tapusio žmogumi naujiena, ir turėtų ryžtingai pasipriešinti šiandieniniam begalybės ryšio su gyvenimu neigimui. Tai, kas įėjo į gyvenimą kartu su Jėzumi, yra aistra žmogui, meilė žmogui: tau ir man.

Bet likimo atsiskleidimas nesumenkina likimo paslapties, atsiskleisdamas jis tampa paslaptingesniu. Likimo esaties akivaizdoje tampame labiau sąmoningi dėl jo paslaptinumo:

tai yra savo likimo paslapties radikalizavimas, ir tai nėra dar viena nesėkmė, bet taip suintensyvinamas gyvenimas, savęs suvokimas, išsipildymas ir susijaudinimas, kuris kiekvieną kartą vis labiau mus nutolina nuo akmenų ir nuo šunų. Visa tai mes visi patyrėme pripažindami, kad po įvykusio susitikimo nebegalime grįžti gyventi kaip anksčiau: pajutome mūsų likimo, mūsų buvimo vyrais ir moterimis skonį. Dėl to mūsų likimo virpulys, tapęs įmanomu dėl susitikimo, yra negrįžtamumo į buvusį gyvenimą atspirties taškas: žmogus, kartą paragavęs ...tai kaip žmogus, kuris paragavo Patanera kumpio: nebegrįžta atgal...man gaila, don Fabio, bet taip jau yra...Parmos kumpis jam negali prilygti...

Šis susitikimas nėra tai, kas praėjo, kas kažkada įvyko, bet tai kas vėl nutinka, ir krikščionybė arba vėl iš naujo, pastoviai nutinka kaip įvykis, arba dar kartą atsiskiriame nuo mūsų pačių: arba Kristus yra toks galingas, kad priverčia virpėti mūsų esatį, yra galingesnis už valdžią, kuri mus visus įtakoja, arba nėra prasmės kalbėti apie likimą. Būtent čia iš tikrųjų atsiskleidžia Kristus, kuris yra ne "koks nors" kelias, bet "Kelias", nes nė viena šio pasaulio valdžia negali jo nugalėti. Tai yra galybė, atėjusi į pasaulį kartu su Jėzumi. Bet reikia, kad šis susitikimas, kaip žinome, būtų realus susitikimas, ne virtualus, bet toks realus susitikimas, jog galėtų išlaužti mūsų kalėjimo virbus ir atverti mus paslapčiai, priversti likimą mumyse virpėti. Be realaus susitikimo, dar kartą laimi racionalizmas, laimi ideologija, mūsų matas, valdžia. Tai yra praėjusių metų laiško Brolijai gili prasmė: be esaties susijaudinimo, laimi niekis, be realaus susitikimo, pilno esaties.... karas spiritualizmui, karas abstraktumui, karas taisyklingam ir švariam pasisakymui! Mus apima esantis įvykis. Be to, be šios meilės prarajos, laimi niekis. Koks būtų žmogus, koks niekis jis būtų be to? Be šio Esaties, pasireiškiančios per formą, postūmio nesusijaudintume dėl Begalybės, kuri kaip niekad anksčiau verčia mus pajusti "begalinę paslaptį gyvybės". Tuo tarpu, kai yra konkreti esatis, ji laimi bet kokioje situacijoje.

"Esu Samuele Rizzo ir dirbu AVSI. Buvau perkeltas į Ugandą dėl darbo auklėjimo srityje. Trečiadienio ryte nuėjau į vienus Kireka barakus, kur Rose dirba su ligonias, užsikrėtusiais ŽIV. AIDS yra liga, kuri žlugdo, tave dusina, tave sunaikina. Matyti, kaip ties sergantys gyvena, gyvena tikrąja ta žodžio prasme, yra neįtikėtinas dalykas: jie patys laimingiausi žmonės pasaulyje. Tam tikru momentu Rose man pasakė: "Aš čia ne tam, kad palengvinčiau jiems skausmą, nes tam pakanka anestezijos. Esu čia tam, kad jei suprastų, kad jų skausmui, jų ligai, jų gyvenimui suteikčiau prasmę. Tai yra mūsų susitikimo Meeting point". Aš susijaudinau matydamas gyvenimo džiaugsmą. Visi sergantieji, visi ant slenksčio tarp gyvenimo ir mirties, bet visi su beprotišku troškimu gyventi. Staiga į galvą man šovė minti: Olandijoje ginčijamasi dėl eutanazijos, teisės mirti, tuo tarpu čia kasdien diskutuojama apie

teisę gyventi. Olandijoje kovojama dėl mirties, čia - dėl gyvenimo. Koks paradoksas! Čia kovojama už tai, kad suprastum kaip galima gyventi nepaisant kankinančios skurdo ir ligos situacijos”.

Net tai, šis susitikimas: veikia net tame, kuris jau mano tai žinantis. “Brangus don Giussani, rašau jums, kad pasidalinčiau savo patirtimi su jūsų charizma. Esu Rumunijos katalikų šventikas iš Peoria vyskupijos ir atlieku septyniasdešimties mėnesių bausmę už narkotikų vartojimą. Prieš tai buvau Ročesterio federaliniame kalėjime. Tuo periodu jūsų knygos, pasiūlytos tėvo Gerry di Ročester, buvo didžiulio įkvėpimo šaltinis. Tėvas Gerry man padėjo išlikti atviram susitikimui su Kristaus esatimi kitų įkalintųjų realybėje, ir esu dėkingas už pagalbą savo dvasinėje kelionėje. Dėkoju, don Giussani, kad padedate šventikams tokiems, kaip tėvas Gerry, nešti jūsų charizmos ir Kristaus meilės naujieną tiems, kuriems jos reikia, netgi šventikams. Prašau, pasimelskite už mane. Nuoširdžiai, Viešpaties vardu”.

Tai yra mūsų charizmos svarba, kaip tai paliudija ir Popiežiaus laiškas don Giussani, kuriuo baigsiu.

“Jūsų judėjimas, -ir tai sakiau dvidešimtųjų Brolijos pripažinimo metinių proga, norėjo ir tebenori nurodyti ne kokią nors kelią, bet kelią, kuris veda šios egzistencinės dramos sprendimo link. Kelias, kaip jau daug kartų Jūs esate kartojęs, yra Kristus. Būtent čia randama jūsų judėjimo pradinė pedagoginė nuojauta: iš naujo pasiūlyti, t.y. patraukliu būdu ir sutartinai su šiuolaikine kultūra, krikščioniškąjį įvykį, suvokiamą kaip naujų vertybių, galinčių nukreipti visą egzistenciją, šaltinį”.

Štai don Giussani atsakymas Popiežiui, kuriame primena, kad “pagrindinė krikščionybės problema šiandien yra tai, kad krikščionybė susitapatintų su Faktu, su Kristaus įvykiu, o ne su ideologija. Dievas kalbėjo žmogui ne per pamokymus, bet per įvykusį faktą, kurį galima išgyventi. Manau, kad judėjimo, kurį mačiau gimstant, genialumas yra tai, kad jis pajuto neatidėliotiną poreikį skelbti, jog reikia grįžti prie elementarių krikščionybės aspektų, kitaip sakant, prie aistros krikščioniškajam faktui pagal jo prigimtinius elementus, ir viskas”.

SKELBIMAI - DON PINO

Leiskite jums priminti, atkreipti jūsų dėmesį (išeinant iš salės, einant į viešbučius, po to po pietų vėl grįžtant iš viešbučių bei iš naujo susirenkant prie salės įėjimo) į tylos vertę, būtent fizinės: nekalbėti, tai kaip ženklas ir įvadas, tam, kad suvoktume tarp mūsų esančią Paslaptį.

Ypatingai jūsų prašau (palengvinimui įeinant ir išeinant) nestovinėti - nebent tikrai reikėtų - vestibulyje. Tikiuosi, pastebėjote, kad ant kiekvienos kėdės buvo šis vokas užsiprenumeruoti *Tracce* ar prenumeratą pratęsti. “Visad kovoje prieš utopiją”: *Tracce* yra, ne tik priemonė

priimti sprendimą, bet tam, kad, perteiktume šią naujieną, tokią, kokia ji įėjo į mūsų gyvenimą. Patariu jums pasinaudoti šiomis dienomis, kad atnaujintumėte prenumeratą, tai pats paprasčiausias būdas: įdėkite pinigus, 31 eurą, į šį voką ir įmeskite jį į tam skirtą dėžę. Pranešu dar kartą, kad tarp gausių knygų ant Knygų Prekystalio, yra don Gius knyga su svarbiausiais tekstais iš pastarųjų Brolijos gyvenimo metų, *“Judėjimo darbai. Comunione e Liberazione Brolija”* bei buvo iš naujo išleista, nes baigėsi, mėnesio knyga balandžio ir gegužės mėnesiams, kuruojama mūsų Giorgio Paolucci ir Camille Aid, interviu su Samir Kalil Samir, vienu iš didžiausių dar gyvų islamo ekspertų, apie vis labiau aštrėjančią islamo problemą; ją rasite klausimų-atsakymų forma: *Šimtas klausimų apie Islamą*.

ŠEŠTADIENIO POPIETĖ, 2004m. BALANDŽIO 24d. ANTRA PASKAITA - DON JULIAN CARRON

Kafka sakė: “Yra tikslas (likimas), bet ne kelias”. Iki tam tikro momento yra lengva pripažinti likimą, “nes yra neprotinga galvoti apie įmanomą realybę neįtraukiant kažko paslaptingo, iš ko viskas kyla, kuriame kiekvienas semiasi savo būties“, bet nežinome kelio. Tai iššūkis, kurį visiems mums meta Kafka, bet tai yra netiesa. Mes galime apversti Kafkos sakinį: todėl, kad likimas yra esantis (kaip tai matėme šį rytą), kelias yra. Kafka galvoja apie likimą kaip apie kažką tolimo, bet mes gerai žinome, iš įvykusio susitikimo, leidusio mums, kaip niekad anksčiau, išgyventi mūsų žmogiškumą, “begalinę paslaptį gyvybės”, kad likimas yra esatis ir dėl to susitikdami esantį likimą, mes radome kelią. Bet tam, kad gyvenime eitumėm iki galo, mums reikia, kad šis esantis likimas taptų nuolatine draugija. Tai ir yra mūsų susitikimo tema: Kristus yra draugija į likimą. Ta pati žmogiška esatis, kuri pažadino kiekvieno iš mūsų „aš“, jį gal vis iš naujo pažadinti. Nes tam, kad galėtume eiti per gyvenimą, mums neužtenka to, jog kažkuriuo momentu mes sutikome likimą (anksčiau ar vėliau, mūsų „aš“ degradoja); mums reikia, kad likimas taptų amžina draugija, kad mus pažadintų kiekvieną kartą kai mūsų “aš” prarandamas, kai mūsų “aš” pasikeičia, išsiblaško. Reikia esančio likimo, kuris mus vestų kiekvieną kartą kai pasiklystame, kuris mus pataisytų, padėtų mums įvertinti kiekvieną situaciją tam, kad nepasiklystume to, kas atsitinka žmonijos istorijoje, akivaizdoje.

Maria Zambrano tęsia: “Mūsų laikų krizė, parodo žmogiško gyvenimo širdį, žmogaus, likusio be atramos taško, sumišimą, gyvenimą einantį be jokio tikslo, nerandantį jokio pateisinimo. Kiekviena istorinė krizė mus pastato galutinio, esminio konflikto akivaizdoje: ‘įmanoma’ ar ‘neįmanoma’. Klausimas nuolat iškyla: ‘Ar įmanoma būti žmogumi?’ [O kaip gi! Tai yra likimo klausimo svarba: ar įmanoma būti pačiais savim? Nes likimo klausimas sutampa su mūsų “aš”, sutampa, kaip sakėme šį rytą, su mūsų esatimi, sutampa su mumis]; Maria Zambrano toliau tęsia: „ir į šį klausimą ,ar įmanoma būti žmogum’, vienintelis būdas teigiamai atsakyti yra ne ištariant abstraktų “taip”, bet paaukojant gyvenimo formą”. Dėl to, nepakanka, kad kas nors mums duotų naudojimosi taisykles, neužtenka, kad mums patartų, reikia žmogaus, kuris mums parodytų gyvenimo formą, kuris gyventų gyvenimą, savo gyvenimą, mūsų akivaizdoje. Tai toks žmogus, kuris tikrai myli mūsų likimą, nes tik jis vienintelis sugeba atsakyti į tai, ko mums reikia, į mūsų poreikį.

Nuo susitikimo su judėjimu pradžios, mane stebino apibūdinimas, kurį don Giussani pateikia knygoje “Kelias link tiesos yra patirtis”, kur jis aiškina, kad vienatvė, kurioje mes visi esame, nėra sentimentalumo klausimas (kaip mes galvojame), bet tai, kad šios vienatvės šaknys yra mūsų turimas bejėgiškumas. Jis sako: „Į šią vienatvę atsako tik autoritetas, tai yra tas, kuris

leidžia man augti tarp kitų. kažkas tampa autoritetu būtent todėl, kad geriau už mane atsako į tikrąjį žmogiškumo poreikį. Būtent to trūko Claudel, kai jis rašė savo *“Memuaruose”*: “Šis trūkumas žmogaus, kuriuo galėčiau pasitikėti, kurio galėčiau prašyti patarimo. Visiškai nieko, absoliuti vienatvė. Turėjau susidaryti nuomonę apie gyvenimą, susidaryti nuomonę apie žmogaus likimą”, ir to Claudel neturėjo. Mes visi puikiai žinome, kokia yra toji draugija, koks yra tas autoritetas: patyrėme tai per tuos penkiasdešimt mūsų judėjimo gyvenimo metų. Šiais metais mūsų jubiliejuje reikia tai prisiminti, nes jei nebūtų buvę kažkurio tarp mūsų, kuris 1968 metais mums būtų pasakęs: “Atkreipkite dėmesį, kad išsilaisvinimas yra bendrystėje”, būtume prapuolę kaip ir visi kiti. Kai nesupratome, to, ką jis mums sakė anksčiau, nes supratome pagal visų mentalitetą, 1975 metais jis dar kartą turėjo pasakyti: “Mus išgelbės ne utopija, bet esatis”. Krikščionybė yra įvykis. Išsilaisvinimas ateina ne iš manęs ar iš tavęs (kuris esi toks kaip ir aš), bet iš Dievo, likimo tapusio žmogumi, mūsų draugija, Kristumi. 1995 m. jis dar turi pridurti: „Bet Kristus vis dar gali būti suprastas dvasiniu būdu: reikia visiškai žmogiškos esaties“. Ir dar praėjusiais metais, mus supančio nihilizmo akivaizdoje, turėjo mums pasakyti, kad kova, tikroji kova yra prieš niekį ir, kad neužtenka taisyklingos ir aiškios kalbos šiuolaikinio nihilizmo akivaizdoje, reikia esaties išaukštinimo.

Mes visi suprantame, net jei susitikome judėjimą prieš daugelį metų, kad jei šis žmogus pažadinęs mumyse “begalinę paslaptį gyvybės”, nebūtų tapęs kasdiene mūsų draugija, istoriniai pasakojimai būtų pasibaigę mumyse, būtų likę visko sumaištyje. Antras punktas. Kristus yra Dievo draugija žmogui: tai naujiena, kurią Jėzus įnešė į pasaulį. Kristus atėjo ne vien tik tam, kad mums atskleistų likimą, bet būtent dėl to, kad mes galėtume, remdamiesi į Jį, eiti, lėtai, bet eiti. Ir tai jis padarė savo žmogišku gyvenimu, vaikščiodamas kaip žmogus siekdamas savo likimo.

Stebina Kristaus sąmoningumas dėl savo likimo, dėl to, ką Šv. Jonas Evangelijoje vadina “valanda”. Visą savo gyvenimą Jėzus gyveno siekdamas likimo, valandos; jau pradžioje turėjo tą sąmoningumą, kai per Kanos vestuves sakė savo motinai: “Dar neatėjo mano valanda”, nes Jis atėjo būtent dėl tos valandos. “Dabar mano siela sukrėsta. Ir ką aš pasakysiu: Tėve, gelbėk mane nuo šios valandos? Tai turiu pasakyti? Bet juk tam aš ir atėjau į šią valandą”.

Kokia tai valanda? “Prieš Velykų šventes, Jėzus, žinodamas, kad atėjo jam skirtoji valanda, išeiti iš šio pasaulio pas Tėvą, po to, kai jis pamilo saviškius, esančius žemėje, mylėjo juos iki pat galo. Tėve, atėjo valanda, pašlovink savo Sūnų, kad ir Sūnus Tave pašlovintų”.

Tai yra ta valanda: Jėzaus valanda yra jo pašlovinimo, jo grįžimo į Tėvo dešinę, valanda. Reikėtų perskaityti visą Evangeliją pagal Joną, kad pamatytume žmogaus siekiančio savo likimo, bediskutuojančio iš esmės su judėjais, dramą, žmogaus, kuris turi atsilaikyti prieš kiekvieną, norintį jį priversti išsukti iš kelio likimo link. Kokia meilė, kokai aistra gyvenimui! Nesileidžia niekieno sustabdomas, ar tai būtų draugai (kaip Petras, kuriam turi pasakyti: “Šėtone, pasitrauk nuo manęs!”), ar tai būtų priešai, priešai, norintys mesti į jį akmenį, kad pabaigtų su juo. Bet jis laisvai jaučiasi šioje situacijoje: “Tėvas myli mane, nes aš gulda savo gyvybę, kad ir vėliau ją pasiimčiau. Niekas neatima jos iš manęs, bet aš pats ją laisvai atiduodu”.

Toks laisvas, kad aukoja savo gyvenimą, nes priklauso Esačiai ir todėl yra laisvas nuo visų.

Šv. Jonas dar pasakoja: “Aš nepriimu garbės iš žmonių. Aš matau, kad jūs neturite savyje Dievo meilės. Aš atėjau savo Tėvo vardu, o jūs manęs nepriimate. Jei kitas ateitų savuoju vardu, tai jūs priimtumėte. Kaipgi jūs galite įtikėti, jeigu vienas iš kito priimate garbę, o tos garbės, kuri iš vieno Dievo ateina, jūs neieškote?”.

Iki paskutinio momento, nukryžiuojimo ant kryžiaus, turėjo atsilaikyti prieš tuos, kurie norėjo priversti jį išsukti iš kelio: “Nulipk nuo kryžiaus, kad pamatytume ir įtikėtume”. Netgi ant kryžiaus jo priešai neleido jam siekti likimo.

Mes visi, skaitydami apie šį gyvenimo siekiant likimo būdą, žinome, kad tai kito pasaulio dalykas; mes visi kiekvieną kartą kas nors nutinka, jaučiame pagundą atsiskirti, išsilaisvinti. Todėl, būtent dėl to, kad Jis taip gyveno, gali būti mūsų draugas: “Aš esu kelias, tiesa ir gyvenimas. Nei vienas neateina pas Tėvą kaip tik per mane”.

Vienas, kuris mus lydi, mus moko, kviečia mus taip gyventi. Be to, net jei mes ir pažinome likimą, net jei jį susitikome, mes visi žinome, kad jei tai neįvyksta kiekvieną kartą, jei nėra to, kuris kaskart mus patrauktų, pasakytų žodį, mums nepavyktų. Jis yra Tėvo kelias, būtent su juo galime eiti Tėvo link. Dėl to išmokome Bendruomenės mokykloje: atkaklumas dėl religingumo yra pirmoji, absoliuti mokytojo, t.y. draugo, to, kuris myli ir nori padėti žmogui einančiam savo likimo link, pareiga. Draugas, kuris myli ir nori padėti žmogui einančiam savo likimo link, yra tas, kuris mus moko išgyventi tikrą religingumą. Pažiūrėkite kiek turime draugų! Išgyventi religingumą, t.y. išgyventi realybę jos visumoje, išgyventi realybę atsivėrus Paslapčiais, išgyventi realybę be racionalistinių sumenkinimų, nes tikslas yra tas, kad visa tai, kas mums duota yra duota tam, kad pasiektume likimą. Visa mums duota realybė yra duota tam, kad pasiektume likimą; o kaip mums padeda tai, kas vyksta, tai, kas mums duota, pasiekti likimą? Nes viskas mus provokuoja, yra provokacija, kviečia Paslapčiais.

Jėzus mus moko išgyventi realybę kaip šios Paslapties ženklą, išgyventi realybę sąmoningai suvokiant atvertį. Atvertis yra tas faktorius, kurį savyje turi kiekviena realybės dalelė. Be šito, kodėl kažkas yra draugu? Nes be tos atverties, aplinkybės dusina, tai uždusimas, neleidžia mums kvėpuoti.

Bet šito nepakaktų, jei Jis mūsų nelydėtų net tomis aplinkybėmis, kuriose realybė atrodo tokia bjauri, kad nebėra niekieno ženklas. Jis pirmas Kančioje išgyveno net ir tai: nebuvo gražaus veido (girdėjome Isaiją), nebuvo gražaus veido, atrodė visas bjaurus (matėme tai Gibsono filme). Mokiniai buvo sukrėsti to, išmušti iš vėžių: tas pradinis susitikimo žavesys atrodė baigėsi, tas grožis, tas pradinis subjektyvumas nebebuvo toks akivaizdus, bet tai reikia išgyventi, kad būtų pasiekta lemiamą pergalė. Prieš daugel metų Giussani sakė, kad paprastai Viešpats mus kviečia per dramą, pilną subjektyvumo, per žavintį susitikimą, gražią draugystę, pilną lūkesčių. Bet kaip Kristaus Kančia ir mirtis apaštalams sugriovė ryšio su Juo subjektyvumą, tas subjektyvumas turi būti sugriautas, nes tol kol liktų toks, koks buvo pradžios logikoje, nebūtų Dievas, nebūtų Kristaus įvykis, kuris keičia, vėl liktų pasaulio logika. Bet jei mes neišsigąstame šito, tada atsitinka taip, ką matėme atsitinkant su apaštalais. Ir jie buvo sutrikę Jėzaus skausmo akivaizdoje, prieš tą būdą, kuriuo Paslaptis nutarė išgelbėti žmogų; jie taip pat buvo sumišę, ir jie pajautė pagundą pasiduoti nihilizmui, suabejojo likimu: Jėzus, brangiausias gėris, kurį jie sutiko, taip mirė. Ir prie šio skausmo dar reikėjo pridėti nuodėmės skausmą, Petro neigimą, kitų pabėgimą. Atrodė, kad paskutinis žodis priklauso blogiui: nukryžiuotas kaip prakeiktasis.

Kaip iš to išsivadavo apaštalai? Ne mąstymo, ne kokio savanoriškumo pagalba, bet per įvykį, vieno fakto didingumą, fakto, kuriam nebuvo iš anksto pasiruošę. Kokia buvo šio fakto prigimtis? Gyvas Jo esaties didingumas. Tai, kas nugalėjo niekį, blogį, sąžinės graužimą dėl savo blogio, buvo Jo esaties didingumas. Šiomis Velykų dienomis pakanka perskaityti velykinius pasakojimus: “Ar nedegė širdis krūtinėj, kai einant keliu šnekučiavosi su mumis?” Įsivaizduokite Petrą su visu tuo sąžinės graužimu, Jo esaties didingumą: “Myli mane? Ar myli mane, Petrai?”. Arba Tomą, pilną dvejonių: “Įdėk čia savo pirštą ir pažiūrėk į mano rankas”. Ir jų nihilizmas yra puolamas, sudrebinamas Jo esaties: “Tai Viešpats!”. Kaip mes tai galime išgyventi šiandien? Kaip mes galime išgyventi tai, kad Kristus prisikėlė dabar? Prieš kelis metus don Gius sakė: „Tai, kad Kristus prisikėlė, liudija Dievo tautos buvimas“. “Kaip Afrikoje vienoje kalboje pasakė Popiežius...Popiežius kalba apie prisikėlusį Kristų *in actu exercito*, reikėtų sakyti, kalba apie prisikėlusį Kristų didžiausiame jo akivaizdume. Nauja Dievo tauta yra prisikėlęs Kristus; prisikėlimas yra nauja Dievo tauta. Didis Kristaus darbas

pasaulyje yra tas, kad jis, prisikėlęs, sutapatino save su tauta”. Tai atliktas darbas. Ši tauta yra Jo pergalės ženklas.

Bet kaip per priklausymą tautai, kuri yra Bažnyčia, galiu išgyventi prisikėlimą? Nes, kaip sako jis, aš išgyvenu ne vien dalykų paslaptį, tos atverties, kuri visad veda toliau (kažko trūksta), patirtį, bet aš išgyvenu atverties patirtį tam, kad Jo esatis būtų visa apimanti; neišgyvenu dalykų paslaptį, nes kažko trūksta: jie, mokiniai, išgyveno Prisikėlusio patirtį, kad jis būtų visa apimantis, dėl esaties didingumo. Pristatome įsikūnijusią Paslaptį ne dėl kažko, ko trūksta (kaip tai atsitinka įprastai išgyvenant realybę), bet dėl to, kas yra: “Ar nedegė širdis krūtinėje, kai einant keliu šnekučiavosi su mumis?”. Yra Paslaptis ne dėl to, ko trūksta, bet dėl to, kas yra.

Vėlykų laikų skaitome, giedame rytines ar vakarines maldas: “O Kristau, tavo gyvenimas yra didžiulis amžinai trykštantis džiaugsmo šaltinis”. “Didžiulis amžinai trykštantis šaltinis”, ši Kristaus, atgimusio kūne, visa apimanti esatis, mums leidžianti daugiau išgyventi; “begalinis spindėjimas”, mes dalyvaujame šiame begaliniame spindėjime; “Tavyje paskęsta/ nugrimzta žmogiškas išganytojų silpnumas”.

Petras savo blogio akivaizdoje neišgyveno to, ko trūksta, patirties, nes gyva Kristaus esatis, kuri visa apimančiame gailestingume, užvaldė jo sąžinės graužimą: būtent tai tampa galingiau už bet kokį blogį, Jo gyvos esaties didingumas tampa galingesnis už bet kokį nihilizmą, yra, nežinau kaip pasakyti, dėl to, kad Jo esatis būtų visa apimanti. Nes paprastai išgyvenamą gyvenimo patirtį suvokiame kaip “savo”, kur yra problemos, o po to, krikščionišką gyvenimą, kaip pažadą “neišgyvenu, bet pasitikiu”. Krikščionybė nėra tai: arba yra įvykis, arba yra įvykis, apie kurį pasakoja Evangelijos arba tai nėra krikščionybė. Todėl priklausydami tautai, kurioje taip nutinka, kurioje sutinkame žmones, šios tautos kūne, kuriame išgyvename Jo visa apimančios esaties patirtį, toliau einame likimo link. Būtent todėl, kad Jis leidžia išgyventi Jo pergalę kūne tam, kad matytume pasikeitusius žmones, kur nušvinta Jo pergalė.

Peguy sakė: “Visas didėjantis Bažnyčios silpnumas šiuolaikiniame pasaulyje, išplaukia iš fakto, kad ji nebėra tokia, kokia buvo: bendrija. Tai viena iš priežasčių, dėl kurios šiuolaikiniai žmonės nieko nesupranta iš krikščionybės, teisingumo, krikščionybės realybės, tikros krikščionybės istorijos: šiuolaikiniame pasaulyje Bažnyčia daugiau nebėra tauta, tauta, didžiulė tauta”. Tai yra kova. Mes dalyvaujame šioje kovoje.

Vienas kunigas sakė: “Reikia žinoti, kad kai nusprendžiame atsiversti, pradėdami kovą prieš velnią, bet jis nieko taip nebijo kaip vienybės meilėje. Nes jei Dievui atiduodame tai, ką turime, velnias to nebijo, nes jis pats nieko neturi; nebijo to, kad pasninkaujame, nes nevalgo, ir nesibaisi jei budime, nes nemiega, bet jei esame susivieniję meilėje, to jis bijo ir labai, nes mes saugome žemėje tai, ką jisai atsisakė išsaugoti danguje. Dėl to Šventa Bažnyčia yra baisiai aprašyta, kaip dėmesingai išrikiuota kariuomenė; nes kaip priešai bijo išvydę gerai išstatytas ir karui susivienijusias kariuomenės gretas, taip, aišku, ir velnias išsigąsta kai mato tikinčius, apsiginklavusius dorybės ginklais, žmones gyvenančius darnioje vienybėje”.

Vienintelis tikras sprendimas šios vienybės akivaizdoje tai priklausyti šiai vienybei. Tikras sprendimas, jei mes iš tiesų mylime savo likimą, yra tada, kai mes nusprendžiame priklausyti šiai vienybei, kuri kiekvieną kartą mus pažadina, mus paspartina, skatina likimui, leidžia mums tapti savim. Būtent šioje vienybėje mus pasiekia Kristus. Dėl to nėra “koks nors” kelias, bet Kelias, ši mūsų būveinė: kelias, kurio pagalba Paslaptis pasiekia tave ir mane. Priklausomybė šiai mūsų Brolijai, kuri galiausiai pasireiškia per įsirašymą į Broliją ar Bendrą fondą kaip tautos ženklą. Iki draugystės, nes būtent joje žmogus iš tiesų išgyvena šią visaapimančią esatį, kuri nebijo jokios realybės.

Vienas iš mūsų draugų iš Madrido, policininkas, buvo ten pasikėsinių dieną: buvo sukrėstas to, ką matė, jautė, sakė jis, jautė mirtį ir, kad mirtis visos šios nelaimės akivaizdoje buvo paskutinis žodis to, kad blogis laimėjo: “buvau prislėgtas. Bet visame šiame skausme

išgyvenau gerą ir paslaptinę esatį, kurios dėka negali pasiduoti nusivylimui. Dabar yra priežastis, kad žiūrėčiau į realybę, į savo gyvenimą su didesniu pozityvumu”.

Bet kita draugė rašė: “Ar tavyje kas nors yra, ko nesunaikino bombos” Ir tuoj pat atsakiau: taip, prisikėlimo tikrumas, ne kaip kažkas tolumo, bet kaip draugija, kuriai priklausau, kurioje gyvenu, kuri padaro tikrumą įmanomu, kad gyvenimas ir skausmas turi prasmę ir, kad mirtis nėra paskutinis žodis. Laimė nepriklauso nuo dvasios būsenos, bet nuo nesudrumsto ramumo, kuri gimdo tikrumą Kristaus, vienintelio galinčio pripildyti širdį ramybe, draugija”.

Nes kai žmogus gyvena tokioje draugijoje tai yra tam, kad išgyventų realybę; vienas kuris, vis labiau prisiriša prie šios draugijos, prie šios vietos, kur išgyvena Kristaus pergalę, būtent todėl jam leidžia išgyventi realybę. Todėl mokiniais nebuvo tas pats išgyventi/ pereiti Kančią nei to nepadaryti, kaip ir mums nėra tas pats matyti Kristaus triumfą per apmąstymus nei Kristaus triumfą gyvenimo vingiuose/ situacijose. Kristaus tiesa, jo draugijos tiesa išskyla akivaizdi realybėje, kasdieninėse gyvenimo situacijose.

“Aš, pasakoja kita, esu 25 metų mergina. 2003m. vasario mėnesį nepriekaištingai apsigyniau Fizikos diplominį darbą ir tų pačių metų gegužę ištekėjau. Liepos mėnesį man rado **piktybinį** auglį ir nuo tada mano gyvenimas visiškai pasikeitė: supratau turinti draugų, kurių seniau nepažinojau ar nemaniau esant mano draugais ir kai kuriuos praradau. Bet stebuklas (nes kalbama apie stebuklą) įvyko, kai pradėjau maldauti Mergelės Marijos, kad man parodytų Kristų, bet ne ant kryžiaus (kas dabar man atrodo taip akivaizdu), o atgimstantį. Prašiau ir tebeprašau Jos, labiau nei ko kito, Jos, kuri visų pirma yra moteris ir todėl gali visiškai suprasti tai, ką išgyvenu, Jos, kuri tiek iškentė ir, kuri dar labiau gali suprasti mano išgyvenimus, Jos, kuri yra taip arti Jėzaus ir todėl gali mane užtarti prieš jį. Paskutiniu metu mane lydėjo dvi mintys. Pirmoji: širdyje turiu didžiulį troškimą susilaukti vaikų bet, neskaitant laukiamo daktarų TAIP, yra tokia daugybė galimybių, kurių niekad daugiau negalėsiu turėti ir dėl to ilgą laiką buvau liūdna. Dabar atrodo, kad visame tame užsidega šviesa. Taip, nes būtent praėjusią savaitę buvau labai nusiminusi dėl to liūdesio, kuris spaudžia tau širdį ir neleidžia gyventi, o tik maldauti, ir štai man paskambino mano draugė iš Peskaros ir pašo mano pagalbos (viena draugė, su kuria susipažinau ligoninėje ir, kuri serga labiau nei aš) ir man sako, kad yra nusivylusi ir verkia telefone. Ir aš pagalvojau, kad Viešpats manęs prašo būti jai lyg motina ar tėvu, kad mano motiniškumas galėtų išsipildyti šią valandą, ir pasijaučiau tokia maža ir visą Dievo rankose. Ir antroji: mano vyras Paolo susipažino su kolegomis iš judėjimo ir kartu su jais norėjo susirinkti susitikimams, o aš jam pasakiau: “Kodėl negalite susitikti mūsų namuose? Jei norėsite valgyti, pasakyk man anksčiau ir ką nors jums paruošiu”. Jis apie tai pagalvojo ir pakalbėjo su savo draugais, kurie labai nustebė, kad jis pasiūlė savo namus ir sugrįžo dėkodamas man už tai, kad esu jo žmona ir už tai, kaip aš jam padedu, aš, kuri visad jaučiuosi tokia jam neadekvati ir mano serganti (net jei man tai labai nepatinka) būtybė verčia mane jaustis ne jam skirta, tad padėkojau dangui, jog man leidžia ir naudoja tam, kad jam padėčiau. Vakar, prieš miegą bekalbant Viešpaties Angelą, iš tiesų prašiau būti Viešpaties tarnaitė ir, kad Marija patenkintų mano maldas. Paolo visad manęs prašo prašyti gyvenimo, bet keista, kad aš kaskart apie tai užmirštu ir prašau, kad visas mano gyvenimas priklausytų Dievui. Jau tiek laiko atiduodu savo gyvenimą Viešpačiui ir tikiu, kad jis tai priima ir, kad dabar aš nešu mažą dalelę Jėzaus kryžiaus, bet aš turiu pranašumą: žinau, kad jis prisikėlė ir matau tai kiekvieną dieną. Aš taip pat prašau norinti pamatyti prisikėlusį Kristų ir matau jį, tad negaliu pyktį už tai, kas man atsitiko. Prašau tik vieno, kad Paolo būtų lydimas kaip ir aš ir būtų laimingas. Keista kaip gali pasikeisti gyvenimas ir dar keistesnis yra akivaizdumas, kad virš viso to yra planas: ir mano darbas yra jame. Štai, mano stebuklo akivaizdoje aš jaučiuosi vis mažesnė ir prašau, kad būčiau vis nuolankesnė. Dabar meldžiu už žmonių, kurie su manim atlieką terapiją, stebuklą. Apkabinu”. Tas, kuris gyvena gyvenimą pripildytą šios Esaties, (paskutinis punktas ir baigiu) yra naujas kūrinys. Dėl to tai ne apipjaustymas ar neapipjaustymas, bet naujas kūrinys, nauja gyvenimo

patirtis, kaip girdėjome, naujas savęs suvokimas, viskas apibrėžta Jo gyvos esaties. Nes tikėjimas reiškia gyventi gyvenimą, valdomą Jo esaties, esaties, ne nebuvimo, kaip mokiniai. Ir kai taip gyvename, kai Esatis leidžia mums taip skirtingai išgyventi gyvenimą, kas nemyli šios Esaties? Kur rasime tokia meilę mūsų likimui? “Čia yra meilė: ne mes mylime Dievą, bet Jis mus pamilo ir atsiuntė mums Savo Sūnų. Dėl to galime sakyti: mes esame tie, kurie pripažino Dievo meilę ir įtikėjome Juo”. Būtent tai kiekvieną kartą pažadina mumyse viltį. Jei žmogus nėra meilės objektas, kas tada jis būtų? Tai, kas kaskart pažadina viltį tai būti tokios meilės objektu. Nes, kaip rašė Peguy, “viltis pati neatsiranda. Tam, kad turėtum viltį, vaikeli mano, reikia būti laimingu, reikia būti gavus, būti gavus didelę malonę”. Mes tai gavome ir tai gavo kitų mūsų draugų dėka, šis musulmonas: “Mano vardas Abdul....., gimiau Somalyje. Atvykau į Italiją dėl studijų, o savaitę po mano išvykimo prasidėjo pilietinis karas, nusinešęs visa, kas buvo gražu mano taip mylimoje šalyje. Dėl to buvau priverstas likti Italijoje, kad išgelbėčiau savo gyvybę ir nežūti kaip žuvo mano artimieji, nužudyti. Vieną dieną į mano ambulatoriją atėjo jaunas veterinaras Pierluigi klausdamas, ar negalėtų dirbti kartu su manim. Po kurio laiko darbo kartu pastebėjau, kad jame yra kažkas skirtingo [kažką skirtingo: Jo esatis pasireiškia per kūną tam, kad būtų visaapimanti], kažką skirtingo nuo žmonių, su kuriais susipažinau ir pradėjau domėtis. Po daugelio klausimų ir diskusijų įvairiomis temomis, pamačiau jo pozityvumą gyvenimui ir nuo tada pradėjau jo klausinėti, kas jį darė tokiu pozityviu. Neduodamas man žodiško atsakymo, vieną popietę atėjo nešinas knyga ir man pasakė: “Perskaityk šią knygą, tau ją dovanuju”. Tai buvo Luigi Giussani parašyta knyga: “*Krikščioniškasis iššūkis*”. Padėkojau jam ir paklausiau: ‘Kodėl gi dovanoji man šią knygą žinodamas, kad esu praktikuojantis musulmonas?’. O jo atsakymas buvo: ‘Brangus kolega, neturėk išankstinės nuomonės. Jei savęs paklausei, kodėl esu pozityvus žmogus, šioje knygoje rasi atsakymą’. Baigus pirmąją savo skaitinio dalį, manyje gimė stiprus troškimas pagilinti argumentą ir paprašiau jo, ar negalėtų suteiktą papildomos informacijos ir man pristatė keletą savo draugų: patenkintų kaip ir jis. Pradėjau eiti į Bendruomenės mokyklą ir vėliau dalyvavau viename susitikime Rimini. Nuo to momento kažkas pasikeitė, vėl atgimė mano viltis”. Viltis atgimsta iš tokio įvykio. Mes galime su viltimi žiūrėti į mūsų likimą, nes jis yra ir yra esatis, nes kai jis yra ir yra esatis, kaip ir šio musulmono akivaizdoje, atgimsta viltis. Būtent tai mus visad gražina į kelią: “kaip visad gyvuliškus, kaip visad kūniškus ir egoistus, susidomėjusius ir atbukusius, kokie visad ir buvom, ir vis dėlto visad kovoje, visad iš naujo tvirtindami, visad iš naujo tęsdami apšviestą šviesos kelią”.

Taip, tai yra naujiena: nepavargstantis einantis žmogus savo likimo link, dėl mūsų ir pasaulio gėrio, tam, kad gražintume visiems viltį, nes esame skirtingi, pakeisti susitikimo su esančiu likimu.

DON GIUSSANI KALBA

DON PINO: Trumpai jums priminsiu darbo principą, tokį kokį jį išgyvenome šiais metais. Šį vakarą asamblėja viešbučiuose bus skirta surinkti reikšmingiems klausimams, kurie turės būti iššįsti pagal po Mišių pateiktus nurodymus.

Likite savo vietose, nes tuoj prasidės mišios; bus švenčiamos jo Ekselencijos Monsinjoro Rylko, kuris yra Popiežiškosios Tarybos Pasauliečių Reikalams Pirmininkas.

ŠV.MIŠIŲ INTENCIJA:

Kad Brolija būtų auklėjama išgyventi Kristaus esančio Jo Bažnyčioje, visumą ir liudijant jį šių dienų sumaištyje.

MIŠIŲ PRADŽIOJE - JO EKSELENCIJA MONSINJORAS RYLKO

Šios eucharistijos šventimo pradžioje, norėčiau, brangieji Comunione e Liberazione Brolijos draugai, visus jus nuoširdžiai pasveikinti taip gausiai susirinkusius Rimini metiniame Dvasinių Rekolekčių susitikime. Jūsų Brolijos gyvenime Dvasinės Rekolekcijos užima svarbią vietą, išreikšdamos turiningą laiką, neįprastai intensyvių, jos yra privilegijuotas momentas, kad iš gyvo ir trykštančio Kristaus veido šaltinio pasisemti jėgų tam, kad kiekvienas iš jūsų, kiekviena iš jūsų, judėjimas vėl pradėtų eiti su atnaujintu ir sustiprėjusiu užmoju ir tai atsiskleidžia netgi šiandien, šį vakarą, jūsų jaudinančiame susirinkime maldai, įdėmiai klausantis Dievo žodžio.

Kad šiais metais, reikšmingame Comunione e Liberazione gimimo penkiasdešimtųjų metinių proga, jūsų Rekolekcijos būtų praturtintos ypatingo pašlovinimo ir padėkos atidavimo, ir aš esu ypač laimingas, galėdamas prisijungti prie jūsų ir su jumis bei su psalmistu pasakyti: "Ką duosiu Viešpačiui, už tai, ką davė man? Pakelsiu išgelbėjimo taurę ir šauksiuos Viešpaties vardo".

SEKMADIENIO RYTAS, 2004m. BALANDŽIO 25d.

DON PINO: Šią akimirką, šios dienos pradžioje, kokią formą turi žinia apie naujieną, apimančią mano gyvenimą? Koks yra veidas to, kuris praneša, kaip angelas Marijai, žinia, kad išganymas yra žmogiška esatis esanti gyvenime, istorijoje? Tai šios tautos veidas, šios draugijos, sutampančios su atgimusio Kristaus esatimi, veidas. Visas mano gyvenimas, visa mano laisvė, sudrebinti šios žinios, neturi daryti nieko paprastesnio, nieko dramatiškesnio ir labiau kuriančio kaip išgyventi Mergelės Marijos atsakymą: "Štai aš Viešpaties tarnaitė. Taip. *Fiat*".

VIEŠPATIES ANGELAS

DON PINO: Norėčiau pasveikinti ir širdingai padėkoti Jo Ekselencijai MonsinJORUI Paolo Romeo, Švento Tėvo nuncijui Italijoje, kuris, grįždamas iš vieno vyskupo iššventinimo artimajame Ascoli Piceno, panorėjo šį rytą būti su mumis. Dėl to esame jam labai dėkingi už jo draugystę ir dėmesį....Ačiū.

ASAMBLĖJA - DON JULIAN CARRON IR GIANCARLO CESANA

CESANA: Kaip ir kiekvienais metais klausimų buvo daug, tačiau šias metais jie susiliejo į kelis punktus, kurie nurodo kur Rekolekcijos sujaudino. Pirmasis yra šis: meilės kupino pažinimo problema. Ar galima pagilinti meilės kupino pažinimo temą? Kokia prasme kultūra trukdo meilės kupinam pažinimui? Pirmiausia paklauskime savęs, kas tai yra meilė. Meilė tai yra gyventi dėl kito, daugiau, meilė yra gyvenimo, besiremiančio būdu, kuriuo atsiduodame

kitam, patirtis. Ši patirtis yra natūrali, betarpiška ir jaudinanti įsimylėjus arba kai mano išsipildymas yra kito laimė. Bet tada, jei meilė yra gyventi dėl kito ir jei tame randamas gyvenimo išsipildymas, tam, kad galėtume gyventi reikia atiduoti gyvenimą.

Meilės kupinas pažinimas yra pažinimas to, kuriam atiduodamas gyvenimas. Pažinti su meile reiškia prisiliesti, atiduoti gyvenimą tam, kurį pažįstame kaip gėrį. Šiuolaikinė kultūra priešinosi tam, nes yra reliatyvi, tai vakar išreiškė Carron pacituota Malraux frazė: “esame baisiausi bet kurio meto žmonės, nes iš visko pažįstame tik melą, nežinome, kas tai yra tiesa”, ir todėl negalime atiduoti gyvenimo, negalime atiduoti gyvenimo, nes nėra nieko, kam būtų verta jį duoti.

Dar prieš keletą metų Don Giussani tai paskelbė, kai kalbėjo apie jaunimo Černobilio efektą, tai, kad jaunuoliai yra ištuštėję... jie tokie patys, tačiau lyg būtų paliesti radiacijos, kuri išsiurbė jų energiją, juos susargdino: mato, bet prie nieko neprisiriša ir todėl yra pasimėtę, nepažįsta to, kuris vertas, suaugę tampa savimylomis, jei jiems pasiseka tampa savimylomis, arba laiko gyvenimą sau, jo neatiduoda, meilė yra mylėti pačius save, o taip prarandamas gyvenimas, iš tiesų nepažįsta gyvenimo, nes prie nieko neprisiriša, gyvenimas išbarstomas, gyvenimas neduoda vaisių. Nes niekis tai yra nebūti mylimais, arba, tai tas pats, kas nemylėti, nes nemylėti reiškia nebūti mylimais, tai du susiję dalykai.

Nes būti mylimais reiškia, kad visa tai, kas egzistuoja, yra man, iš tiesų, nesu kažkas atsitiktinio, esu mylimas, esu reikalingas, o mylėti - tai leisti kitam pajauti jo reikalingumą gyvenime, todėl būti prisirišusiais ir iš tiesų pažinti, reiškia turėti realybę, būti prisirišusiais prie realybės, atiduoti gyvenimą tam, ką suprantame esant gėriu.

Jūs suprantate, kad jei nėra nieko, kam būtų verta atiduoti gyvenimą, pažinimas, tikras pažinimas, iš esmės yra neįmanomas: tai tam tikras realybės registravimas, bet jis neturi jėgų kažką sukurti.

Šia prasme Malraux frazė yra labai tikroviška: “Mes nežinome, kas tai yra tiesa, nes visame kame pažįstame melą”, tada, kam atiduoti savo gyvenimą? Sau patiems. Bet jei atiduodame gyvenimą sau, jį uždarome savyje, mirštame ir gyvenimo nebėra, todėl jaučiamas sterilumas, laiko, kuriame gyvename, sterilumas.

Kitas klausimas: Po įvykusio susitikimo nebegalime grįžti atgal, tai negrįžtamumo taškas. Kaip šio negrįžtamumo akivaizdoje pasireiškia mūsų laisvė?

CARRON: Tai negrįžtamumo taškas, nes jis yra pažinimas. Po to kai Kristupas Kolumbas atrado Ameriką, turėjo būti pakeisti žemėlapiai [geografiniai]: tai faktas, ir nuo jo negalima

grįžti atgal, tai negižtamumo taškas. Kaip ir aklajam nuo prigimties: “Pirma nemačiau, dabar matau”. Tai negižtamumo taškas. Susitikimas nėra sentimentalumo klausimas, tai pažinimas: aš pažįstu savo širdies virpulį susitikus Kristų, išgyvenu “begalinės paslapties gyvybės” patirtį su tokia jėga, kurios anksčiau nepažinojau, ir tai, kaip ir Amerikos atradimas, yra negižtamumo taškas. Kaip ir tai, kai vienas praregėjo anksčiau nematęs, yra negižtamumo taškas, kaip ir faktas, kad žmogus kažką pažino. Nes norėjau pabrėžti tai, kad kai tariau žodį “virpuly” ar žodį “susijaudinimas”, tai nėra vien tik kažkas sentimentalus, tai ontologijos atspindys, tai fakto atitikimas; tai, apie ką aš kalbu yra atitikimas, kurį išgyvename gyvenimo patirtyje susitikus kita, ir todėl neįmanoma grįžti atgal.

O laisvė? Laisvė gali prisišlieti prie šio fakto arba gali stoti prieš šitą faktą. Nebegrižtama. Jei žmogus prisišlieja prie to, kas jį verčia gyventi, kiekvieną kartą gyvenimas plečiasi, gyvenimas tampa aistringas, žavintis nuotykiu, kiekvieną kartą tampa vis labiau gyvenimu; jei kuris sako ne, jei atsiriboja, nepanaikina to, kas įvyko, bet netenka to, kas įvyko. Šia prasme yra teisinga Evangelijos frazė: “Tam, kas turi, bus duota dar daugiau, tam, kas neturi, bus atimta net tai, ką jis turi”.

Jei esame sąžiningi su šia susitikimo patirtimi, jei širdyje, kur iš tiesų slypi laisvė, turime paprastumo prisišlieti (šiuo prisišliejime prie tiesos, prie grožio, įvykusio gyvenime), tada laisvė reiškia prie to prisišlieti; o jei mes sakome ne, blogiau mums, prarandame geriausią dalyką, iš to kas atsitiko, ir nuo to negrižtama atgal, nes tu matei gyvenimą, tu matei, ką jis reiškia, todėl tiek išėinančių žmonių negali nusiimti nuo pečių to, kas įvyko, negali to nusiimti ir lieka nustebinti to, ką matė. Šia prasme yra išvada: žmogus išgyveną patirtį, kuri amžiams lieka akyse ir iš to daugiau negrižtama.

CESANA: Tarp kitko, beklausant Carron, man atėjo į galvą, kad laisvė pritaikoma būtent negižtamumo taškams, nes esu suaugęs, storas ir man 56-eri metai: esu negižtamumo taškas, daugiau negrišiu ten, kur turėjau dvidešimt metų. Taigi, arba suprantu, kad esu tas, koku esu dabar, arba jei svajoju esantis tu, kuo nesu, niekad nebūsiu. Laisvė reiškia prisišlieti prie to, dėl ko esame sukurti, ne prie svajų, ir taip atrasti tai, dėl ko esame sukurti. Ir vos tik tai sutinkame, vos tai išgyvename, kai tik tampame tu, kuo esame, esame negižtamumo taškas. Kaip jis teisingai pasakė: arba mes esame, arba išmetam save. Nes aš sutinku su savim, sutinku su tuo, kas esu dabar, koks esu sukurtas, arba atsiduodu savo fantazijoms ar kitų fantazijoms ar leidžiu kitiems savim naudotis, bet pabėgu. Iš tiesų, laisvė yra dramatiška, nes turi išgyventi, turi išgyventi šį pripažinimą.

O tai pats einamiausias klausimas: kodėl sakoma, kad turi būti sugriautas subjektyvumas? (Savorana sako: Atsiimsime knygą: *Jėzaus patrauklumas!*).

Kodėl liktų tik pasaulietiška logika ir nebūtų Kristaus įvykis, kuris keičia, kodėl tam, kad pasiektum tikrą pergalę, reikia išgyventi šį tašką? Nes mylėti kitą (mylėti kaip sakiau anksčiau) reiškia atiduoti gyvenimą kitam, nereiškia mylėti tai, ko tikiesi iš kito. “Nulipk nuo kryžiaus, jei sugebi!”. Arba kai Jėzus iš Piloto buvo pasiųstas pas Erodą, Erodas buvo labai patenkintas, nes sakė: “Taip man parodys kokį stebuklą”...Mylėti kitą nereiškia mylėti tai, ko tikiesi iš jo, bet mylėti kitą, kuris yra ne toks kaip aš. Į patrauklumą yra įtrauktas ir skirtingumas, jo likimas, jo misija.

Netikėtai apaštalai suvokė, kad Jėzus nebuvo vien tik šis didis žmogus, darantis neįtikėtinus dalykus ir sužavėjęs jų gyvenimą, bet, kad šiame jo didingume taipogi buvo ir užduotis, misija: buvo jis, tas, dėl ko buvo sukurtas, ir ne tai, ko jie norėjo, bet buvo jis. Taip pat ir mums: mylėti kitą reiškia mylėti kitą, o ne tai, kas tame žmoguje mums patinka. Nes Jėzus nebuvo koks magas, pastatantis daiktus į savo vietas, nuramindavęs vandenį, darantis stebuklus, taip viską sutvarkydamas ir todėl buvo gražu būti su juo kartu, jie jautėsi didingi ir klausdavo eidami paskui jį: “Kas bus pirmasis iš mūsų?”. Jis buvo jis. Patrauklumas nesumažėja, nes Petras... (bet, jei nueisite pažiūrėti Melo Gibsono filmą suprasite šiuos dalykus, jie gerai parodyti). Nėra taip, kad kai Petras išdavė Jėzų, pajautė mažėjant patrauklumą (buvo sužavėtas, nes Jėzus visad buvo didis, buvo visad jo Jėzus, tas, kurį jis mylėjo), bet patrauklumas tave veda, kaip paskui Jėzus sakė Petru, kur nenori, kur nesi numatęs eiti. Jei nėra taip, nesikeiti, nes jei nėra taip, į tavo gyvenimą neįeina nieko naujo, esi vien tik tu, nes jei kitame myli tik tai, kas tau patinka, esi tu, myli save, bet ne jį; jei tu Jėzuje myli tik tai, kas tau patinka, nemyli jo, dar kartą myli save; jei judėjime myli tik tai, kas tau patinka, nemyli judėjimo, bet save, kitaip tariant nėra nieko naujo.

Žinoma, mylėti kitą dėl to, koks jis yra, yra pasiaukojimas. Mama myli vaiką ne tik kai jis juokiasi, bet net tada, kai jis verkia ir jam reikia jos dėmesio. Antraip yra sentimentalus, gyvenimas yra sentimentalus, t.y. prisiartinimas ar nutolimas priklausomai nuo instinktyvumo. Nes, kaip mums tai aiškina don Giussani, jausmai yra tas psichologijos aspektas, kai dalykai priartėja ar nutolsta, ir todėl šiandien man gerai, rytoj blogai, šiandien man patinki, rytoj ne, priklausomai nuo to, kiek aš jaučiuosi arti ar kiek toli; ir gyvenimo neatiduodu, neatiduodu, nemyliu. Nes yra gražu tai, ką vakar pasakė Carron: likimas yra tada, kai apglėbiama esatis, esatis, vyras ar moteris, bet esatis, tai yra tas, kuris tau sako kažką apie kitą, besiskiriantį nuo tavęs, didingesnį už tave ir atveriantį tave visumai. Kitaip net ir stipriausias meilės apkabinimas per vieną savaitę tampa nuobodus, nes esi visad tik tu. Todėl

apaštalai susirinko prieš Jėzų, kuris turėjo tokią pozityvią gyvenimo patirtį, buvo gyvenimas, turėjo tokią pozityvią patirtį, kuria reikėjo pasidalinti. Bet ne taip, kaip sako islamo kankiniai, nes islamo kankiniai neatiduoda gyvenimo, bet atiduoda mirtį. Krikščioniška kankinystė, krikščionių, kurie mirė, yra tam, kad atiduotų ne mirtį, bet gyvenimą, tam, kad paliūdytų gyvenimo pozityvumą, taip jį liudytų, kad pereitų mirtį, tai yra pereitų... pasiaukojimas nepaneigia patrauklumo, tai yra, pasiaukojimas nepaneigia to, dėl ko aš supratau esąs sukurtas, esąs sudarytas. Bet jei to nepriimu, tada patrauklumas yra jausmas, yra jausmas, būtent jausmas silpnąja to žodžio prasme, nes jame nėra pagrįstumo. Todėl mes vertiname meilę to, kuris tau atiduoda gyvenimą, meilę to, kuris pasiaukoja tam, kuo tiki: mes tai vertiname, tad suprantame, kad tasai yra toks patrauklus, kad pasiaukoja dėl tikslo, kurio siekia. Tą gerai pasako don Giussani vienoje knygoje iš "tischrede" serijos, pasakodamas apie savo mamą, kuri pasakė: "Koks yra gražus pasaulis ir koks didis Dievas!", tai reiškia, sakydama "Koks gražus pasaulis", pasaulio patrauklumas, sakė "Koks didis Dievas", t.y. sakė, kad pasaulis nepriklauso nuo jos. Patrauklumas be pasiaukojimo nieko nevertas. Ir tam, kad pasiektume galutinę pergalę neišvengiamai reikia išgyventi šį tašką, nes galutinė pergalė yra gyvenimo teigimas prieš mirtį. Galutinė Kristaus pergalė yra ta, kad jis prisikėlė. Bet tada galutinė patrauklumo pergalė yra ta, kad patrauklumas yra didesnis už pasiaukojimą, antraip patrauklumas nieko nevertas, ir būtinai reikia priimti šį dalyką, nesakau, jo ieškoti, bet yra neišvengiama, toks yra gyvenimas; tarp kitko ir apaštalai, kurie sekė Kristumi, tam tikru momentu pamatė pasiekę šią ribą, šį dramatišką kvietimą.

CARRON: Tai, apie ką kalba Cesana yra meilės kupino pažinimo rezultatas. Nes mes galime tai pasiekti būtent todėl, kad pradžioje įvyko šis prisišliejimas. Reikia sujungti du dalykus. Mes atskiriame pažinimą nuo meilės, bijodami šio pasiaukojimo, kurį pradžioje įžvelgiame, nes prisišlieti prie kito reiškia, kad tave veda ten, kur tu nenori, kur tu nesi numatęs; yra kitas. Dėl to žmogus krikščionybę susiaurina iki šnekų, nes taip gali ją valdyti, vietoj to, kad gyventų esantį įvykį, kuris tave veda, kur nenori, kuris verčia tave išgyventi tokią gyvenimo patirtį, kurios nenumatei, daug gražesnę, nepalyginamai gražesnę nei tu galvojai. Jei taip neatsitinka, krikščionybė šiandien daugiau nei vieno nebedomina, nes žmogus, dėl bendrų vertybių, netampa krikščionimi, žmogus juo tampa dėl to patrauklumo, kurį mato. Todėl meilės kupinas pažinimas yra patrauklumo prigimtis. O mus domina prigimtis, neišbraukite iš karto prigimties, vedančios mus iki pat galo. Todėl don Giussani taip akcentuoja meilės kupino pažinimo klausimą, nes be to nebėra kelio, nebėra kelio išsipildymo link, ir liekame

vieni. Nes mes esame gudrūs: tuoj pat suprantame, kad prisišlieti reiškia, jog tave ves kitur, ir todėl atmetame.

Gerai prisimenu, kad prieš daugel metų vesdamas paskaitą savo vaikinams perskaičiau vieną puslapį iš Evangelijos, kuriame buvo papasakota viena diena su Jėzumi, kur buvo pasakojama apie stebuklus, ir kaip jie stebino, kaip stebino jo autoritetas, ir t.t.... Kai baigiau, jų paklausiau: “Bet jei jūs būtumėte buvę prieš jį, kaip būtų nutikę? Kokia būtų buvus jūsų reakcija?”. Nežinau kaip tai pasakyti, bet būtų taip: “Aš stengčiaus neprisirišti”. Iš karto suprato, kad jei būtų buvęs prieš jį, būtų girdėjęs, jei jis būtų buvęs to liudininkas, nebūtų galėjęs neprisiliesti ir jau nuo pradžių norėjo sustabdyti tą prisirišimą.

Galima nesuvokti, bet yra daug tokių, kurie jau prieš pirmą nustebimą ginasi, nusprendžia varžybų rezultata dar neprasidėjus.

CESANA: Taip... (net jei minutėlei sustosime prie šito, man atrodo svarbu), nes, kaip visai teisingai pasakė Carron, tuoj pat pajaučiame, kad patrauklumas yra iššūkis to fakto, kad vieną dieną pasibaigs, bet iš tikrųjų, kas suteikia vertę patrauklumui? Faktas, kad laimi, kad laimi prieš faktą, kad baigiasi. Pati gražiausia patirtis apie, kurią jis kalbėjo... tu tai išgyveni, kas yra gražiausia patirtis? Tai, kad Kristus prisikelia, kad gyvenimas eina toliau, tai yra, kad pasiaukojimas nepanaikina gyvenimo (tai didžiulis skirtumas), dar daugiau, pasiaukojimas padaro gyvenimą šventu (*sacrum facere*).

CARRON: Tai yra vienintelis tikras gyvenimo sprendimas.

CESANA: Nes visi savyje jaučiame baimę, kad pasibaigs, ei! Visi. Tęskime: Ką reiškia, kad siūlome Paslapties įsikūnijimą ne dėl to, ko trūksta, bet dėl to, kad yra? Šis klausimas susijęs su kitu: Ką reiškia, kad išgyvenu atverties patirtį tam, kad Jo Esatis būtų visa apimanti, ne dėl to, kad trūksta, bet dėl to, kad yra?

CARRON: Tai, ką norėjau pasakyti, kalbėdamas apie šiuos dalykus, buvo tai, ką sakė don Gius: kad mes išgyvename patirtį kaip ženklą, o ženklas mus veda toliau, ten, kur kažko trūksta, kaip visad sakydavome su mitiniu gėlių puokštės pavyzdžiu: tave veda toliau, nuveda prie kažko kito, kurio nėra, bet yra esantis per gėlių puokštę, bet jo nėra, tai yra dominuoja nebuvimas. Tuo tarpu mokiniai prisikėlėme išgyveno būtent prasmės patirtį, jis sako, atverties patirtį, nes realybė kaip ženklas visad turi atvertį, veda tave toliau. Tai, ką išgyveno mokiniai buvo atverties prasmės patirtis, tai yra patirtis, kad Jo esatis yra visa apimanti.

Turime įsivaizduoti mokinius kančios momentu: sukrestai, be galo sukrestai. Kančios ir kryžiaus skandalas nėra tik pasakymo būdas: “skandalas judėjams”, kaip sako Šv.Paulius, jiems Jėzaus nukryžiuavimo kančia ir mirtis buvo tikras skandalas, ne tik skausmas, skandalas, kitaip sakant, kliūvantis akmuo, kliūtis tikėjimui, nes Jis buvo laikomas prakeiktuoju. “Prakeiktasis, kabantis ant medžio”, skaitome Raštuose, ir Jis buvo prakeiktasis, dėl to visi pasipiktinę; dėl to pasimetame, mus sukrečia.

Ar galite įsivaizduoti kaip anie nugalėjo skandalą? Vien tik dėl to, kad Jo esatis yra visa apimanti ir pasireiškia per šios esaties išskirtinumą. Tai Jo esaties didingumas. Paskaitykite prisikėlimo pasakojimus: vos po dviejų dienų, dviese ėjo į Emausą, ir jau jautė nostalgiją: Mes manėme, kad buvo... po to, taip, girdėjome, kai kurios moterys pasakė... tik įsivaizduok!” Ką jie išgirdo iš moterų? Jau ėjo namo....Bet tai įvyko, įvyko: “Ar nedegė širdis krūtineje, kai einant keliu kalbėjo su mumis?”. Šis didingumas buvo tai, kas juos privertė sugrįžti. “Tai Viešpats!”, sako ten prie ežero: “Tai Viešpats!”.

Tai ši esatis valdo gyvenimą. Mes esame krikščionys dėl šios esaties, mes esame pašaukti ne išgyventi Jėzaus nebuvimą iki pat ESKATOLOGIJOS, iki pat mūsų mirties; esame pašaukti gyventi Jo esatyje, su šiuo didingumu, apie kurią pasakoja Evangelijos. Esame pašaukti tam, nesame pakviesti niekam kitam, tik tam, visi, visa krikščionių tauta, nuo pat mažiausio iki pat didžiausio, visi, nes gyvenimas yra kitoks vien todėl: nes yra, yra esantis, su tokiu didingumu, kurio negalėtume teigti jei nebūtų, kaip ir jie, nes tai buvo didžiausias siurprizas, nenumatytas. Dar prieš akimirką šis didingumas yra nenumatomas, bet ši tokia didinga esatis tampa artima, kiekvieną dieną. Todėl, vakar po paskaitos don Giussani man pasakė, būtent dėl to, keliamės ryte, būtent tai leidžia kvėpuoti: gyvenimas, kuriame viešpatauja ta Esatis (kai kuris eina dirbti, kai žiūri į žmoną, kai miršta jo tėvas). Nes tą dieną, kai mirė mano tėvas, negalėjau įsivaizduoti, kad Jo esatis yra dėl perviršio, ir tada nėra tas pats žiūrėti į dalykus, išgyventi šių dalykų patirtį, nei to neturėti, kaip kažkas tau pasakoja. Reikia išgyventi šią patirtį, nes yra negrįžtamumo taškas, tu nebijai nieko, nebijai jokių aplinkybių, nes visos aplinkybės yra tam, kad išgyventum Jo esaties patirtį, kad pamatytum jo pergalę laike.

Ne dėl to, kad trūksta, bet dėl to, kad gautume daugiau to, kas yra, dėl Esaties didingumo, kuris niekad nebuvo toks galingas kaip Prisikėlęs. Mes, draugai, esame tam pašaukti, visi mes esame tam pašaukti, ir kelias, kurį einame kartu, yra dėl to: nėra kitos priežasties atsikelti ryte jei ne dėl to, nes visa kita, dingsta laike; jei Jėzus nėra tai, laikui bėgant mūsų nebedomina, nebegali mūsų sužavėti, negali mūsų sužavėti, nebesugeba pažadinti susidomėjimo, ir dėl to kas neturi šios patirties, anksčiau ar vėliau, išeina. Bažnyčia yra dėl to, dėl šio Jo esaties

didingumo, ir žmogus nebeišeina, nes “kur eisime?”. Kur žmogus išgyvena tokio gyvenimo patirtį, tokios gyvenimo pilnatvės patirtį?

Todėl mus domina išgyventi šį subjektyvumą, kurį turime galvoje, paveikslą, nes geriausia dar tik ateina. Jei jūs sustosite, prarasite geriausią, užtikrinu jus, nes geriausia yra ten, kur mus veda Jėzus: išgyventi patirtį, kurios negalime net įsivaizduoti, kaip jos negalėjo įsivaizduoti apaštalai.

CESANA: Gali toliau atsakyti į kitą klausimą: Kaip galime išgyventi, kad Kristus yra prisikėlęs šiandien? Atsakymas, kurį pateikei: tai matome iš fakto, kad yra Dievo tauta, Kristaus prisikėlimas yra Dievo tauta. Norėtume geriau suprasti ryšį tarp prisikėlusio Kristaus ir Dievo tautos.

CARRON: Kaip gimė Dievo tauta? Kaip gimė... kaip jie prišliejo prie Jėzaus? Būtent, vienas po kito, dėl Jo esaties didingumo. “Tomai, ateik čia, įkišk pirštą, “Petrai, ar myli mane?”, aniem iš Emauso: “Ar nedegė širdis krūtinėje?”...vienas po kito. Bažnyčia gimė būtent iš šio fakto. Dėl to, sako don Giussani cituodamas Popiežių: Dievo tauta yra prisikėlimas *in actu exercito* (*įvykusiame fakte*), jo atsidavime prisikėlimui, nes kai pasirodo prisikėlusysis, negali nenustebinti, gali tik pažadinti tą prisišliejimą.

Dievo tauta... nėra taip, kad vienas pirma priklauso kokiam nors organizacijai, o paskui patiki prisikėlimu. Pažiūrėkite į tuos... anksčiau nebuvo jokios organizacijos, nebuvo nieko, tik skandalas ir sukrėtimas, visiška sumaištis, nebuvo nieko, prie ko prisišlieti. Kaip tai gimė? Tiktai dėl tos esaties didingumo. Bet tai vyksta ne tik praeityje. Pagalvokite apie kiekvieną iš jūsų: kodėl esate čia? Tam, kad priklausote organizacijai ar dėl to, kad gyvenimas buvo pakeistas jo Esaties? Tas gyvenimas, kur gimė? Kokia buvo šio pasikeitimo pradžia? Jei žiūrėsite į veidą ir viską peržiūrėsite, negalite sustoti neprieję to taško, iki prisikėlimo. Tai reiškia, visi mes čia esame tik dėl prisikėlusiojo esaties, pasireiškančios per Dievo tautos kūną, dėl pasikeitusių žmonių, dėl vienybės, gimusio iš šios Esaties, didingumo. Antraip mūsų nebūtų. Pagalvokite, ar čia esate dėl kitos priežasties nei toji, ar jums užtenka kažkokios kitokios menkesnės nei ši, labiau ypatingos nei ši. Aš čia nebūčiau.

Dėl to mes išgyvename Kristaus, atgimusio kūne patirtį, dėl to priklausymas Dievo tautai yra lemiantis, nes antraip kodėl turime tikėti? Kodėl? Be jokios priežasties, nes taip kažkas pasakė, mes neišgyvename patirties. Tam yra kelias, kuriuo einame šiais metais Bendruomenės mokykloje, mes priklausome Bažnyčiai, kad suprastume kas yra Jėzus, nes be Bažnyčios, kuri yra prisikėlimas *in actu exercito*, geriau nesuprantame, kas yra Jėzus.

Pirmiausia ne organizacija ir teologija, o po to stačiatikių mintis, ne: yra faktas. Krikščionybė yra faktas, toks, kad jei nebūtų faktas, nebedomintų nei vieno; net ir mūsų nebedomintų, jei tas faktas, kuris mus žavi, ir toliau neįvyktų.

CESANA: Tačiau labai įdomus yra liudijimas, pateiktas vakar Carronn, apie musulmoną vaikina, kuris klausė savęs, kodėl jo draugas iš CL buvo kitoks, o jis jam atsako: “Perskaityk šią knygą” (tai buvo *Krikščioniškasis iššūkis*, jei neklystu), ir paskui musulmonas grįžta ir sako: “Norėčiau papildomos informacijos”. Nebedavė kitos knygos, pasakė: “Pristatysiu tave savo draugams”, tai reiškia, supažindinu tave su faktu, kuris paliudija tai, ką aš tau sakau. Tačiau yra tikra tiesa, kad Paslaptis yra esatis, ne tai, ko trūksta. Nes gyvenimo paslaptis yra būtent tai, kad gyvenimas nesumenkinamas iki mirties, kad gyvenimas nenori būti sumenkintas iki mirties, būtent tai esatis, o ne tai, ko trūksta. Žinoma, mes galime turėti šią idėją, galime turėti suvokimą, galime turėti šį pažinimą tik dėl sutikto perviršio, antraip ne. Taip kaip sakė don Giussani, jis gerai suprato tikintis Dievu kai buvo seminarijoje, atkreipkite dėmesį, išgirdo “Favorita di Donizzeti” ir pajautė tokią didelę begalybės, pilnumo nostalgiją, kad pasakė: “Dievas yra”. Iš tiesų, pajautė tą perviršį. Nes būtent jisai verčia tave užduoti klausimą: “Kas yra šis?”, antraip tau nekiltų klausimas, ir būtent šis pozityvumas verčia tave prašyti, jei ne, neturėtum ko prašyti. Dėl to mes galime kartu su Giussani pacituoti tą tokią gražią ir baisią frazę, kurią jis pasakė: “mirties prasmė gyvenimo įkarštyje”, tai yra gyvenimo niekas nebesustabdo, tačiau tai nebūtų įmanoma be šio susitikimo. Pavyzdys, kurį jis pateikė apie mokinius iš Emauso dvi dienos po to, kai viskas baigėsi, o prieš tai man pasakė: pagalvok apie mėnesį po to, apie tris mėnesiu po to, kai viskas baigėsi. Jie jį sutiko, ir mes čia esame dėl to. Ką reiškia mano kasdienybėje išgyventi vienybę meilėje kaip būtiną sąlygą tam, kad tikrai siektum likimo, ir kaip visa tai susije su santykiu su autoritetu?

CARRON: Būtent tai, ką mes ką tik pasakėme. Nes mes matome tik šią visa apimančią esatį Dievo tautoje, šioje vienybėje, kuri pažadina šį meilės kupiną pažinimą, kuri pažadina tą susidomėjimą, šį prisirišimą, ir dėl ko aš prisišlieju prie viso to. Iš kur gimsta ši vienybė? Iš autoriteto, iš to fakto, kuris kuria vienybę. Kodėl mokiniai liko vieningi? Ar jie susitarė? Ar tai buvo susitarimas, ar šios esaties didingumas? Be autoriteto nėra vienybės, tik pritarimas, susitarimas, bet ne vienybė, nes vienybė yra tada, kai mes visi kažkieno akivaizdoje matome atsakymą į mūsų poreikį, į mūsų žmogiškąjį poreikį, antraip tėra tik prievarta. Jie nuo pradžių susivienijo būtent todėl, kad Jėzus atsakė į širdies troškimus, ir dėl to kuria vienybę, apie kurią kur nors kitur ir nepagalvotum. Jie vieningi, ramūs, tikri, nes visi patenkinti, nes širdis turi atsakymą, kurio jai reikia. Dėl to mus domina ši vienybė, ir mus domina vienybė, kuri

vedama, nes antraip mes pasiklysimė, nes, tam, kad pasiklystume, mums nieko nereikia, bet tam, kad kaskart vėl pradėtume, reikia šio autoriteto, šios autoriteto kuriamos vienybės, tai tas, kuris gimdo meilę, šis prišliejimas man leidžia gyventi.

Jei mes apie visus tuos žodžius galvojame negalvodami apie jų pradžią, jie tampa tušti, ir mes nežinome, kaip juos sudėti kartu: vienybė, meilė, autoritetas... atrodo kaip dėlionės dalys, kurių nemokame sudėti. Ne, nes jei mes žiūrėtume į tai, kaip jie gimsta, viskas yra aišku, kaip tik dėl to autoritetas garantuoja vargšo, paprastojo laisvę, bet kokioje judėjimo gyvenimo situacijoje, tai, jog žmogus turi galimybę susitikti su tuo, kas jį kuria, nes jis nėra ten dėl to, kad paklustų kokiam viršininkėliui. Autoritetas yra tam, antraip tam tikrą laiką galime veikti kaip organizacija, bet tai mūsų daugiau nebedomins.

CESANA: Taip, tai yra vienintelis klausimas, ir apie tai kalbėsime, net ir smulkiai nupasakodami, kaip mes atitinkame Brolijos grupės įvaizdį, bet tai pateiksime po Feliciani kalbos. Aš sau tik leisiu pridėti kitus du pastebėjimus: tai yra, mūsų vienybė nėra vienybė dėl idėjos, bet tai meilės kupina vienybė, tai reiškia vienybė, kuri liudija kito gerį, ir mes mylime autoritetą, nes jis mūsų nekviečia sau, bet kviečia sekti tuo, kuriuo jis seka. Tai yra laisvė, ir tam yra duota, ir dėl to mes suvokėme autoriteto svarbą, pripažinome net ir Bažnyčios autoriteto svarbą, sutikome ją charizmos dėka, tai per kažką, kuris mus prikelė iš numirusiųjų, nes buvome mirę, o dabar esame gyvi. O mūsų vienybė yra būtent šis artimas prisišliejimas, kuris yra koncepcija, taip! koncepcija gyvenimui, tavo gyvenimui, nėra koncepcija kaip idėja, kuri slegia gyvenimą, bet tai tavo gyvenimo įvertinimas.

Dabar turėtų ateiti Feliciani dėl Brolijos padėties, bet matau ateinantį don Pino...

DON PINO: Ateis ir Feliciani, bet norėjau jums trumpai perskaityti mintį, kurią don Giussani patiki kiekvienam iš jūsų.

Tai Velykų ir nemirtingumo pergalė. O tokiu būdu Velykų pergalė yra krikščioniškoji tauta. Būtent tai yra Kristaus pergalė prieš visą "niekio pergalę".

PRANEŠIMAI - CESANA

Padėkokime Giorgio Feliciani ir prieš pereinant prie pranešimų, duosiu pranešimą, kuris nėra pranešimas, bet kvietimas.

Stengėmės trumpai pateikti Brolijos grupės idėją, nes mums atrodo svarbu, kad tas, kuris skiria laiko, ją išgyventų, iš naujo pradėtų, kad mintys, susijusios su šia tema, taptų aiškesnės. Viskas taps dar aiškiau, kai perskaitysite don Giussani knygą apie Broliją, knygą, kuri buvo išleista prieš keletą metų, ir kuri, tikėtina, nebuvo labai skaitoma, tačiau mes turime mylėti tai, ką mes sukuriame kaip paaiškinimą sau patiems apie savo gyvenimą, nes tikras neturtas yra save auklėti šiame artimame auklėjime, auklėti save šiame giliausiame pažinime to, kas esame, ir skaitant šiuos dalykus, kuriuos pasakome Brolijos grupėse, į galvą ateina būtent ta mintis, kurią mums pasakė don Giussani, tai yra, Kristaus pergalė yra Velykos ir nemirtingumas. Kristus nėra miręs vien tik, kad tą pasakytume, nemirė lyg kažkas sakytų: “Einu prasivaikščiosiu po dangų, po pragarą ir paskui grįšiu, ir pradėsiu iš naujo”. Tikrai mirė, ir tai, kad esame žmonės, nėra vien tik žodžiai. Bet pergelė nėra apsidraudimas, Kristaus pergalė nėra apsidraudimas! Kristaus pergalė yra patrauklumas, Jis nėra tas, kuris mano gyvenime viską sustato į vietas, bet tas, kuris leidžia gyventi gyvenimą, net tada kai jis netvarkoje, daugiau, būtent todėl, kad jis netvarkoje. Brolijos grupė yra pagalba tam. Dėl to visų pirma yra prielaida: “Prielaida: įsirašymas į Broliją yra asmeninis, būna ir yra vertas su grupe ar be jos [tai reiškia, tam, kad įsirašytų į Broliją nereikia grupės, tai jo primamas sprendimas]. Tai esminis principas, dėl kurio žmogus išgyvena tikėjimą, kaip sakė Ratzinger, “paklusdamas širdimi [tai reiškia laisvai ir tiesiogiai, be jokių tarpininkų] mokymo išraiškai, kuriai buvo paskirtas”, tam susitikimui, kaip pirma sakė Carron, kuris pakeitė gyvenimą ir, nuo kurio nebegalima grįžti atgal. Reikia nuspręsti, ką daryti su savo gyvenimu.

Idėja, išplaukianti iš Brolijos grupės, yra būdas, su kuriuo palaikomas asmeniškasis prisišliejimas prie visos Brolijos; taigi Brolijos grupė yra būdas, su kuriuo palaikomas asmeniškasis prisišliejimas: nepakeičia asmeninio prisišliejimo, nėra perėjimas į kitą kategoriją (pasibaigus CLU, pereinu į Broliją, o po to nežinau, kas bus). Taigi grupė palaiko.

Brolijos grupės tikslas ir prigimtis.

Brolijos draugija yra krikščioniškos draugystės buveinė [meilės kupinas pažinimas], arba asmeninio atsivertimo kvietimo ir atminimo vieta [nes draugystė veda likimo link, tai yra, į atsivertimą, nes atsivertimas yra eiti kartu link to, dėl ko esame sukurti, ir draugystė svarbi pagalba tam. Atsiminkite tą iš “kava su draugais”, tai yra draugystė nėra atlaidumas, nėra simpatiški jaunuoliai, su kuriais praleidi visą dieną; draugystė veda likimo link ir yra mano atrama, kad suprasčiau tai, kam esu sukurtas], kurioje noras gyventi Kristui yra lengvesnis ir tvirtesnis. Be abejonės yra daug lengviau kai mus pataiso, nei patiems save taisyti: dėl to yra svarbi vieta, į kurią kviečiame [taigi Brolijos grupė yra pasiūlyta].

Brolijos visumos išraiška - Brolijos grupė - yra supaprastintas suvokimas ėjimo keliu, to, kad turi likimą sąmoningumas, ir todėl yra pagalba pagilinant sąmoningumą, pagalba pagilinant pažinimą ir sąmoningumą [atrodo, kad tuos dalykus parašėme šių Rekolekcijų išvadose, o pasirodo parašėme anksčiau], ji yra žmonių, kurie vienas į kitą žiūri kaip mokyklą, vedlį, mokyklą, skirtą mokytis mylėti kitą, artumas. Taigi Brolijos grupė turi tapti judėjimo buveinė, kuri mus keičia [nes pasikeitimas slypi šioje meilėje, o ne tame, kad viskas vyksta taip, kaip mes norime, (nes dalykai beveik niekada nevyksta taip, kaip norime), nebent mes kliudytume sau žiūrėti į realybę ar į mus pačius].

Brolijos padeda siekti asmeninio šventumo ir išgyventi pašaukimą, sekti troškimu išgyventi tikėjimą, o po to jam įsipareigoti [duoti gyvenimą] taip, kad prisidėtume prie išgelbėjimo darbo, kurį per savo Bažnyčią Kristus ėnešė į pasaulį. Metodas. Pagal kokį kriterijų pasirenkamos Brolijos grupės? Kriterijus, pagal kurį pasirenkame grupę, yra artimumas [atitikimas], buvimo kartu, kurio reikia trošksti, proga [ir tu esi šalia kažko, kuris kaip ir tu yra įtrauktas į tą patį likimą: turi trošksti būti su juo kartu. Trumpiau sakant, visada atsiminsiu epizodą, kai viena iš mūsų, girdėdama blogai kalbant apie vieną savo kolegą iš CL, nežinojo, ką daryti. Aš jos paklausiau: "Bet ar su juo kalbėjai?". "Ne". Jis, kaip ir tu, krikščionis: ar kada su juo kalbėjai? Trošksti būti su juo kartu? Kas yra artimumas? Visą dieną dirbi šalia jo!]. Pirmas artumas, kuris leidžia pripažinti ir visų kitų vertę, yra pašaukimas; šia prasme Brolijos Grupės turi gimi iš natūralių bendrų dalykų ir pasirinkimų, o ne pagal nustatytas schemas. Aplinka pirmiausiai yra tarpusavio santykiai, o ne teritorija ar socialinė klasė [todėl tai, kas tave provokuoja, yra artumas vienam žmogui. Vienybė reiškia vienybę su kitu asmeniu, nėra kažkokia sąvoka, tai kvietimas pašaukimui, tai kvietimas. Visa tai, apie ką kalbėjome, yra kvietimas, ne tam, kad darytume tą, ką norime, bet eiti ta pačia linkme ir vis labiau atrasti patrauklumą, kuris mus kviečia].

Brolijos Grupė gali kilti iš jau esančios draugystės, bet ypač įtraukia apsisprendimą dėl tokių žmonių draugijos poreikio, reikalingos jų tikėjimui ir gyvenimo poreikiams. Tokios ypatingos draugijos rezultatas yra atradimas, kad vis daugiau žmonių tau tampa broliais, kitaip sakant misijonieriškumas [Brolija pati iš savęs yra atvira, jau pati yra kvietimas], pats tikriausias Brolijos patirties misijonieriškumas. Iš tiesų, sako don Giussani, kaip tik dėl to bendrystės pasireiškimas yra viso gyvenimo įtraukimas, taip, kad tai kas įvyksta kitam, daugiau nebegali nepalikti pėdsako ir neįtraukti mūsų pačių gyvenimo.

Brolijos regula ir vadovavimas.

Brolijos grupėms pasiūlyta regula [nes šis buvimas kartu turi griaučius, kurie jį laiko: tai regula. Kai apkabiname žmogų, aišku neapkabiname kaulų, apkabiname kūną, bet reikia

kaulų, antraip kūnas nestovėtų]: Brolijos Grupėms pasiūlyta regula yra kaip kiekviena siūloma pagalba pareigoje, kurią prisiėmėm įsirašdami į Broliją. Ši regula numato: kasdien nors trumpai paskirti maldai; konkretus auklėjimas neturtui, net ir pinigų vertei per Bendrą Fondą; atrama kūrinui, kuris yra judėjimas savo visumoje, gal būt per išskirtinę veiklą, kuriai įsipareigoja Brolija prisiimdama asmenišką, ypatingą atsakomybę; Bažnyčios Doktrinų pagilinimas [Brolijos mokykla, Rekolekcijos, Bažnyčios Doktrina, katechizmas. Vieną kartą atsimenu don Giussani labai skubėjo ir pasakė: kad įsirašoma ir užsimokama į Bendrą fondą. Nes jei kuris įsirašo ir moka Bendrą fondą reiškia, kad jam tai svarbu, nes ... kitaip tariant, žmonių bendrystė nesibaigia pinigineje, bet prasideda. Nes jei nesugebi duoti mažos dalelės to, ką turi, materialiai, kuo disponuoji, to, ko nori, taip!, nes kai žmogus sako, kad nemoka 36 %, tai nereiškia, kad yra iš tų, kurie nemoka tam tikro procento, bet kad nemoka išviso: gali įmokėti net vieną eurą į Bendrą Fondą. Jei nepradedi nuo to, kaip tada gali atiduoti gyvenimą? Apie ką tada mes kalbame? Jei nepradedi nuo to, tai kaip gali suprasti, kad viskas tau yra duota? Jei nepradėsi būti ištikimas tam, nes ištikimybė, tai... tai, kas verta nėra kiekybė, tai ištikimybė. Kaip gali suvokti, kas esi, kas tau svarbu? Esi toks išsiblaškęs, kad nebejauti pareigos nuolat kažką duoti, tą mažą dalelę, dėl visų gerovės. Tai yra auklėjimas, taip! Tai daug daugiau nei daugelis kitų dalykų, nei daugelis kalbų, daug daugiau. Taigi, įsirašymas, malda, neturtas, judėjimo veikla...judėjimo veikla visa tai, kas... nes Brolijos be judėjimo neturi prasmės, Brolija susijusi su šiuo judėjimu, yra šiam judėjimui, o judėjimas yra ši krikščioniška tauta, apie kurią anksčiau kalbėjo Carron, kuri plečiasi liudydama Kristaus prisikėlimą, tai reiškia, liudijant, kad gyvenimas yra stipresnis už mirtį. Mes su Brolija prisidedame prie to; tai labai rimtas, reikalingas dalykas, o mes net neturime drąsos duoti tam 5 lirų, duoti jas su mažiausia apsisprendimu!] Ir po to Bažnyčios Doktrinų pagilinimas. Bet koku atveju Brolijos Grupių išraiška negali būti diskusija dėl kažkokio teksto [kitaip tariant, Bažnyčios Doktrinų pagilinimas nėra diskusijos apie tekstą, lyg visi būtume “žali” teologai, taip sako don Giussani, tikrai! Kaip matysite visos citatos yra paimtos iš don Giussani.).

CARRON: Tai nėra įdomu net teologams!

CESANA: Pasak manęs don Giussani norėjo pasakyti: “Jei jis taip pasakė, tai pasakė geriau už tave, taigi būk ramus”. Bet koku atveju, Brolijos grupių išraiška negali būti diskusijos apie tekstą], kad netaptų palyginimas su gyvenimo troškimais, materialiniais ir dvasiniais [dėl minčių visada susitariama, problema yra vienybė su kitu]. Tai taip pat paaiškina Bendruomenės mokyklos darbą ir būdą: Jei Bendruomenės mokykla pilnai išgyvenama,

suaugusiems turėtų tapti Brolija [nes ji yra pagalba gyvenimui, nėra kažkokios kalbos pagilinimas]; dėl to Bendruomenės mokykla, sako don Giussani, yra “nepilna” Brolija [kitaip tariant nepriėjo iki to], ji nėra dar Brolija, nėra mūsų darbo esmė, tai labiau veikla nei gyvenimas. Visa kartu yra labiau Brolija.

Vadovavimas. Brolijos yra vedamos Dvasinių Rekolekcijų [tai, ką dabar darome], šio susitikimo pakartojimo, ką vadiname apmąstymu metu [kuris, vyksta mažiausiai du kartus per metus, Advento ir Velykų laikotarpiu, bei paskui yra pasiūlomas per Sekmines], Regioninių Susirinkimų [kuriuos dabar nusprendžia regioninės Djakonijos, nes ne visi juos daro]. Vyriausiasis atlieka svarbią sekretoriaus funkciją [sekretoriaus reiškia, kad Brolijos vyresnysis, Brolijos vadovas nėra dvasinis bendraminčių vadovas], kurio svarbiausia pareiga perduoti Centro nurodymus, jis nėra nepakeičiamas, nes kiekvienam priena būti savos Brolijos gyvenimo atsakinguoju [kiekvienam. Kaip sakiau vienai mano draugei su ja bediskutuojant: yra vienas įstatymas tam, kad išlaikytume pradžios “žavesį”. Pradėk tu.].

Brolijos Grupės gali pasirinkti [jei nori, supratot! Viską jei nori, nes yra suauge, suauge, o suauge visad daro tai, ką nori, netgi tada, kai atrodo, kad daro tai, ko nori tu] vadovus, kaip autoritetingus asmenis evangeline prasme (tai yra, kad kreipiasi į tą, kuriuo seka, ne į tą, apie kurį pagalvoja, tai ne tas pats], atpažįstami (tie vadovai) net už grupės ribų, ir bet koku atveju turi būti patvirtinti Brolijos Vykdomosios grupės [taigi grupė, kuri pasirenka vadovą, turi apie jį pranešti mums, Feliciani...].

Visų nurodymų tikslas yra sustiprinti krikščionišką žmogiškumą, visiškai skirtingą žmogiškumą [nes krikščioniškas žmogiškumas yra žmogiškumas laimintis prieš mirtį, patyrėme tai, taigi yra visiškai besiskiriantis, labai besiskiriantis] savo mąstymo būdu [nes jie negalvoja, kad mirtį galima nugalėti, negalvoja apie tai], pajautimo būdu ir, jei įmanoma [nes ir tai yra svarbu], savo elgesiu.

Akivaizdu, kad visa Brolija randa savo atramą judėjime ir kryptyje, kuri dabar nurodoma [Brolija be judėjimo neturi prasmės, Brolija yra judėjimui]. Nereikia pridėti kitas priemones vesti Brolijai [vyriausiųjų ,vadovų susirinkimai, įvairiausių minčių...gana to, kad judėjimą veda], be tų, kurios yra numatytos [nes pagrindinės priemonės, kuriomis reikia sekti, skirtos Brolijoms, yra įkūrėjo, don Giussani, laiškai ir pasisakymai, centrinė djakonija ir regionų atsakingieji, labiau nei tai, apie ką kalbėjome: Rekolekcijos ir t.t. viskas). Yra svarbu, kad dabar pristatytos priemonės būtų išgyvenamos rimtai ir jei galima būtų paruošiamos, siunčiant pasisakymus ir klausimus tiems, kurie už tai atsakingi [tai reiškia, jei organizuojamas “apmąstymo momentas” reikia dėti pastangas, kad jį paruoštum ir tai yra visų atsakomybė, ne tik tai kunigo ar pagrindinio vyriausiojo: kad žmogus praneštų apie tai, ką jaučia, ko

nesupranta, apie iškilusią problemą, klausimą...tam, kad pasiruoštų, kitaip tariant, kad tai būtų dalykas gyvenimui, ne proto mirties patvirtinimas...Tarp kitko, perskaitytas laiškas apie tą merginą, kuri sakė turintį auglį, pasakojo apie vyrą, ir t.t. ta, yra laiškas, išsiųstas vieno Brolijos “apmąstymo momento” pasiruošimui].

Ypatingai yra svarbu pabrėžti apmąstymo momentų vertę [nes jei yra taip giliai išgyvenamų momentų, jie tikrai keičia gyvenimą], kurie turi savyje turėti [tie apmąstymo momentai] laiką apmąstymui, kad iškeltų Rekolekcijų svarbą [tai yra visus metus bus sugrįžtama prie to, kas buvo pasakyta tomis dienomis, pabrėžiant, kitaip tariant atkreipiant dėmsį į tai, kas vyksta, nes jei pasaulis sprogsta reikia apie tai kalbėti...], tylos momentą, Asamblėjos ir Mišių momentus”.

Viską rasite Rekolekcijų pranešime, bet norėjome tai pasakyti tam, kad drauge sau primintume, kas esame.

PASISAKYMAS - DON GIUSSANI